

325

שירי אור

משיעוריו השבועיים של
הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א

פרשת

כי תבא

תשפ"ג

מִכְתָּבִים

מכתב לשיביבי אוד

מכתב בכתב יד קודשו של מורינו הרב שנכתב השבוע ובו מדומז בקצרה כל השיעור של שבת כי תבא בבוקר

בעל 102

צפן 220

=

322

שכב

כבש

כלב 52

רע 270

=

322

וכל מצרים הייתה מוקפת כל מיל כלב ומי שיוצא הכלבים נובחים

וזה פירוש לבנ"י לא יחרץ כלב לשונו

אלה הכלבים שסובבו כל מצרים

80,000 כל ה- כי כל צד 2000

400 פרסה

8000 כלבים

שִׁיעוּרִים

שְׁעוֹר שְׁנַמְסֵר בְּסֵעוּדָה רְבִיעִית מוֹצָאי שַׁבַּת קֹדֶשׁ בִּי תֵצֵא תִשְׁפֹּג

עַל חַי מוֹהֲר"ן אוֹת קס"ז

אַחֲרֵי סְפוֹת הַרְבֵּה נִסְעָה לְלַמְבָּרְג, וְאֶבֶל בְּחַפְזוֹן, בְּחַפְזוֹן גָּדוֹל, אִם אֶחָד לֹא יָדַע לָמָּה הַרְבֵּה נִסְעָה בְּכַזָּה חַפְזוֹן, מָה, לָאֵן הוּא מְמַהֵר, מָה, סוּגְרִים אֵת הַבְּנֵיִים שֶׁם? סוּגְרִים אֵת הַגְּבוּלוֹת? גַּם הֵיוּ צְרִיכִים לְעַבֵּר אֵת הַגְּבוּל, הֵיכָּה שֶׁם גְּבוּל, לְמַבְרַג הַיּוֹם זֶה לְכוּב. [וְאוֹמֵר רַבֵּי נִתְּנוּ:] "וְרַדְפְּתִי" ... רַבֵּי נִתְּנוּ רַדְף אַחֲרָיו, רַדְף! רַדְף! רַדְף! [2] אִזּוּ הוּא הַגִּיעַ, הוּא הִשִּׁיג אֵת הַרְבֵּה,

הַרְבֵּה רָכַב עַל הַסּוּסִים וְהוּא - רַבֵּי נִתְּנוּ רֵץ בְּרַגְלֵי, הַרְבֵּה הֵיכָּה בְּמַרְכָּבָה עִם שְׁנֵי סוּסִים אוֹ אוֹלֵי אֶפְלוֹ עִם אַרְבַּע סוּסִים וְהוּא [אוֹמֵר] רַדְפְּתִי - אֲנִי רַצְתִּי, רַצְתִּי עַד קְרָאסְנָא, עַד קְרָאסְנָא רַצְתִּי בְּרַגְלֵי וְהִשְׁגִּיתִי אֵת הַמַּרְכָּבָה, הַרְבֵּה נִסְעָה עִם סוּסִים וְאֲנִי רַצְתִּי בְּרַגְלֵי. וְאִזּוּ עָנָה וְאָמַר לִי: אוֹנֵן וְעוֹלֵין זַעְהֵן אוֹן זַעְהֵן אוֹן זַעְהֵן - אֲנַחְנּוּ תְּמִיד נִתְּרָאָה.³

מֵרֵאִי מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

¹ מִיָּד אַחֲרֵי בְרַבְתָּ הַמְזוּן כָּלֵם נוֹסְעִים לְלַמְבָּרְג, יֵשׁ פֶּה עֹשֶׂה מְטוֹסִים, כָּל מְטוֹס זֶה שְׁמוֹנָה מֵאוֹת אִישׁ יֵשׁ מְקוֹם לְשְׁמוֹנָה מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ, הַהֲרֵשְׁמָה אֲצֵל אֶלְיָהוּ פְּרִין. כָּל אֶחָד ... מִי שֶׁלֹּא יָרַשׁ לֹא יִהְיֶה לוֹ מְקוֹם. אִזּוּ דָּבָר רֵאשׁוֹן נוֹסְעִים לְלַמְבָּרְג.

² [אוֹמְרִים שֶׁהוּא אֶלֶף הַרְצִיעָה בְּעוֹלָם, הֵיכָּה לוֹ גְּבִיעַ טוֹקִיו שֶׁל הָאוֹלִימְפִיאָדָה] ³ חַי מוֹהֲר"ן נִסְיעָתוֹ לְלַמְבָּרְג: אוֹת קסז (א) שְׁנַת תַּקס"ח אַחֲרֵי סְפוֹת נִסְעָה לְלַמְבָּרְג

חובות, יש לך ככה, מה יהיה עם
אומן. אין לך מה לדאג, כלם
עובדים בשבילך! לכלם יהיה
כרטיסים לאומן, בשלישי בעזרת
ה' כלם טסים לאומן, אמן. כלם
יגיעים וטורחים בשבילך, זה
נוסע לברעסלא וזה לליפציג,
ליפציג זה העיר המסחרית הכי
גדולה בארופה, גם היום,
כשבאים לשדות התעופה יש
שלט מי שיודע לקרא באנגלית
— LAIPSIK, טיסה לליפציג, בכל
שדות התעופה; בכרלין, בפריז,
בלונדון, יש שלטים "טיסה
לליפציג", אפלו היום. אז הרביה
מספר במעשה עם התם "שהיה
נוסע לליפציג".

כי הרביה אתנו תמיד, צריכים
לדעת, הדבור הזה נמשך על
כל אחד, אויז וועלין זעהן און
זעהן און זעהן, זעהן זה
"להתראות" — תמיד נתראה,
תמיד נראה אחד את השני, איפה
שאנחנו — הרביה לא עוזב
אותנו לשניה, הרביה אתנו 24
שעות; בשנה, באכילה, לא
משנה, עם כל בן, עם כל בת, לא
משנה, כל מי שמאמין ברבנו...
כמו שאומר ה"מאור ושמש"
שכששרה נפקדה נפקדו כל
העקרות, וראו כל העורים,
ושמעו כל החרשים, ככה מביא
המדרש רבה. פי ברגע
שמאמינים בצדיק אז מתרפאים
כל העורים וכל החרשים, וכלם
נפקדות, כי הולכים עם הצדיק.

[ובן] אמר הרביה לר' נתן: [יש כאלו]
נוסעים לברעסלא, יש
ברעסלא — זה עיר בגרמניה, זה
לא ברסלב. יש יערוסלב,
וברעסלא, זה שתי ערים
בגרמניה, ו"ברסלב" זה שלנו,
אבל יש [ערים בשמות דומות]; יערוסלב
וברעסלא. כל זה זה (אנשים) [ערים]
ששם המסחרים הכי גדולים, שם

וחזר על זה כמה פעמים: מה
אתה דואג? הוא אמר
לרבי נתן: מה אתה דואג, יש לך

מוראי מקומות והערות

בסימן רפ"ב בהתורה הזמנה לאלקי בעודי:

מהצדיקים בונים וכו' כמו שמוזכר בלקוטי א'

זֶה נִתְרָאָה תְּמִיד ! תְּמִיד אֲנִי אֶהְיֶה
אִתְּךָ, נִתְרָאָה ! תְּמִיד נִרְאָה אֶחָד
אֶת הַשָּׁנִי !”

וְאִז הִרְבֵּיהַ אָמַר “אֲנִי בּוֹנֵה
מִשְׁכָּן”⁴, אֲנִי עֹכְשִׁיו בּוֹנֵה
אֶת הַמִּשְׁכָּן, זֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כִּי
הַצַּדִּיקִים בּוֹנִים מִשְׁכָּן. וְהִרְבֵּיהַ
מִבְּטִיחַ שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ יִבְנֶה
הַלְּיָלָה הַזֶּה, בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ אָמֵן.

שְׁעוֹר שְׁנַמְסָד יוֹם רֵאשׁוֹן לַיִל י"א אֱלוֹל פְּרֻשֶׁת כִּי תָבוֹא לְאַחַר תְּפִלַּת מַעְרִיב

אִז “זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר ה' אֱלֹקֶיךָ
לְמַרְגֵם בְּדַרְךָ בְּצִאתְכֶם
מִמִּצְרָיִם” (דְּבָרִים כ"ט ט'). [וְכִי אֶת זֶה צָרִיךְ
לְזַכֵּר מִמַּרְגֵם? וְהֵלֵא] מַרְגֵם רַק שָׂרָה
וְרִקְדָה, כְּתוּב “וַתִּקַּח מַרְגֵם
הַנְּבִיאָה אַחֻזַּת אֶהֱרָן אֶת הַתֶּף
בְּיָדָהּ וַתִּצְאֵךְ כָּל הַנְּשִׁים אַחֲרֶיהָ
בְּתַפִּים וּבְמַחְלַת” (שְׁמוֹת ט"ו כ') אִז
אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְהַגִּיד לְזַכֵּר אֵיזָה
סִפּוֹר שֶׁהִיא שְׁמַעְהָ שְׂאֲחִיהָ יְמוֹת,

וְהֵיחִידִים הֵיךְ לָהֶם
זֶהב עַד הַתְּקֵרָה, יְכַלּוּ לְבָנוֹת אֶת
כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אִז הַסְּלִטָן [הַטּוֹרְקִי
שֶׁשֶׁלֵּט בְּאֶרֶץ או] רָצָה לְמַכֵּר אֶת אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל לְיִהוּדִים, רַק שְׁלֹא יִהְיֶה
לָהֶם צָבָא, אָבֵל יִהְיֶה לָהֶם
אוֹטוֹנוֹמִיָּה וְיַעֲשׂוּ מַה שֶׁהֵם
רוֹצִים. [הַמִּשְׁיֵךְ הִרְבֵּיהַ וְאָמַר לר' נִתָּן:] וְזֶה
הַכָּל בְּשִׁבְלֶךָ.

[מְמַשִּׁיךְ ר' נִתָּן וְסִיפֵר:] וְאֲנִי
הִגַּעְתִּי לְקִרְאָסְנָא,
הִגַּעְתִּי לְקִרְאָסְנָא, וְחִכִּיתִי
שְׁהִרְבֵּיהַ יִתְחִיל לִיסַע, רַבִּי נִתָּן
חִכָּה לוֹ כְּנִרְאָה בַּחוּץ. וּפְתָאם
הִרְבֵּיהַ נִסַע בְּלִי לְהוֹדִיעַ לְכָלֶם,
פְּתָאם, עִם מְרַכְבָּה שֶׁל אַרְבַּעַה
סוּסִים כְּנִרְאָה, הוּא נִסַע
מִקִּרְאָסְנָא, וְרַדְפֵתִי אַחֲרָיו.
הִרְבֵּיהַ עִם הַסּוּסִים וְאֲנִי רָץ
בְּרַגְלִי, וְאֲנִי מִסְפִּיק אֶת הִרְבֵּיהַ. אִז
זְכִיתִי לְהַשִּׁיג אוֹתוֹ אֶצֶל הַגִּישָׁר,
בְּגִישָׁר שֶׁם יֵשׁ מַעְבַר צַר, אוֹלִי
הֵיךְ שֶׁם עוֹד כְּמָה עֲגָלוֹת, אִז אֶצֶל
הַגִּישָׁר כְּנִרְאָה הִרְבֵּיהַ הִתְעַכַּב, אִז
שֶׁם רַבִּי נִתָּן תִּפְסֵ אוֹתוֹ. וְהִרְבֵּיהַ
אָמַר: “יִפִּי שְׂרַצַּת אַחֲרֵי ! בְּזִכּוֹת

מֵרֵאשִׁית מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

⁴ מִקִּרְאָסְנָע גְּלָהּ אִז עֵינֵינוּ הַמִּשְׁכָּן וְהַתֵּינוּקוֹת וְכִי
שֶׁהוּא גְּמוֹר מֵאֲמֹר אֲזַמְרָה הַנ"ל:

⁴ חיי מוהר"ן - אות נט

וְאַחַר סְכוּת בְּנִסְעֵתוֹ לְלִבּוֹב בְּשַׁעַה שְׁלוֹשׁ אוֹתוֹ

תְּדַאֲגֵי מִשֶּׁה יִחְיֶה עוֹד אַרְבָּעִים שָׁנָה, זֶה לֹא נְבוֹאָת אֲמַת! [כלומר אין פירושו הנבואה כפי שאתם מבינים אותה] מִשֶּׁה יִחְיֶה וְיִחְיֶה וְיִחְיֶה, וְהוּא חַי לְעַד וְלִנְצַח נְצָחִים! וְכָל זֶה הָיָה בְּזִכּוֹת הַרְקוּדִים שְׁמָרִים הֵיטָה שָׂרָה וְרוֹקְדַת עֶשְׂרִים וְאַרְבָּע שָׁעוֹת, אִזְ הַצְּדִיק חַי וְקַיִם!.

מֵאֲלֶדֶד וּמֵיָדָד אִזּוּ הִיא יִצְאָה מִדַּעְתָּהּ וְאִזּוּ קָרָאָה לְאַהֲרֹן וְחִפְּשׂוּ עֲצוֹת נִסְעוּ לְאוֹמְנֵי לְבָרְדִּיטְשׁוֹב. דָּבָר רֵאשׁוֹן נִסְעִים לְבָרְדִּיטְשׁוֹב, לְפָנַי הַכֹּל כָּלֶם הִלְיָלָה נִסְעִים לְבָרְדִּיטְשׁוֹב לְהִתְפַּלֵּל, בְּלִי יִצְאָ מֵהַכֶּלֶל. נִסְעָה מֵיָד לְבָרְדִּיטְשׁוֹב וּמִשָּׁם לְמַעֲז'יבוֹד' וּמִשָּׁם לְ... עַד שְׂיִצְאָה בַּת קוֹל וְאָמְרָה: אֵל

שְׁעוֹר שְׁנַמְסֵד בְּשֵׁבַע בְּרָכוֹת לְנִינְתוֹ בַּת לְנִכְדוֹ בְּכוֹרוֹ חֲבִיבוֹ הַדָּה"ח ר' נַחֲמָן צוֹקֵד שְׁלִיט"א עב"ג הַדָּה"ח ר' נַחֲמָן גּוֹלְדֵשְׁמִידֵט שְׁלִיט"א לִיל שְׁלִישִׁי אוֹד לְי"ב אֵלּוּל פְּרֻשֶׁת בֵּי תְבוּא

לְאַבְרָהָם אָבִינוּ הוּא אָמַר מָה פְּתָאם אָנִי, הוּא אָמַר אָנִי לֹא מִסָּגֵל, אָנִי לֹא יָכוֹל אָנִי הִבְאֵתִי אֶת יִשְׁמַעֵאל, כָּל הָעֲרָבִים זֶה מִמֶּנִּי. פֶּה הַכֹּל הָיָה גָרוֹ עֲרָבִים כָּאֵן פֶּה הָיָה הַגְּבּוּל, הַבֵּית הַזֶּה הָיָה הַגְּבּוּל, אֶפְשָׁר לֵאמֹר בְּפָנַי

[מְדַבֵּר] מעניין הגמרא פסחים קט"ב שלעתיק לבא⁵... ועושים סעודה ומביאים יין המשמר, ולותתן, אחרי זה אומרים להגיד ברכת המזון, אחרי שאתה גומר לאכל אתה מברך ברכת המזון? אז באו לברך ברכת המזון, באו

מֵרֵאִי מִקּוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

טוֹל וּבֵרֵךְ אוֹמֵר לָהֶם אֵינִי מְבָרֵךְ שְׁנִשְׁאֲתִי שְׁתֵּי אַחֵיוֹת בַּחֵייהֶן שְׁעֵתִידָה תוֹרָה לְאוֹסְרוֹן עָלַי אוֹמֵר לוֹ לְמַשֶּׁה טוֹל וּבֵרֵךְ אוֹמֵר לָהֶם אֵינִי מְבָרֵךְ שְׁלֹא זָכִיתִי לִיכְנֹס לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל לֹא בַחֵי וְלֹא בְמוֹתֵי אוֹמֵר לוֹ לִיהוֹשֻׁעַ טוֹל וּבֵרֵךְ אוֹמֵר לָהֶן אֵינִי מְבָרֵךְ שְׁלֹא זָכִיתִי לְבֹן דְּכֵתִיב יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן נוֹן בְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ בְּנֵי אוֹמֵר לוֹ לְדוֹד טוֹל וּבֵרֵךְ אוֹמֵר לָהֶן אֵינִי אֲבֵרֵךְ וְלִי נָאָה לְבָרֵךְ שְׁנִאֲמַר כּוֹס יִשׁוּעוֹת אֲשֶׁר וּבִשְׁם ה' אֲקָרָא:

⁵ פסחים קט"ב, ר' דרש רב עורא זימנין א"ל משמיה דרב וזימנין א"ל משמיה דרב (אשי) מאי דכתיב ויגדל הילד ויגמל עתיד הקב"ה לעשות סעודה לצדיקים ביום שיגמל חסדו לזרעו של יצחק לאחר שאוכלין ושותין נותנין לו לאברהם אבינו כוס של ברכה לברך ואומר להן איני מברך שיצא ממני ישמעאל אומר לו ליצחק טול וברך אומר להן איני מברך שיצא ממני עשו אומר לו ליעקב

שעור שנמסר בשבע ברכות לניחתו בת לנכדו בבורו חביבו חרה"ח ר' נחמן צוקר שליט"א עב"ג חרה"ח ר' נחמן גולדשמידט שליט"א ליל שלישי אור לי"ב אלול פְּרֶשֶׁת כי תבוא

הַתְּקַשֵּׁר אֵלַי מִחֶרֶן, אָנִי נִקְרָא עַל שֵׁם, אָנִי הַגִּלְגּוּל שְׁלוֹ. אָנִי עוֹד זוֹכֵר אֵיךְ שֶׁהוּא הַתְּקַשֵּׁר אֵלַי וְהוּא אָמַר [על רבקה] מְצַאֲתִי [ליצחק] שְׁדוּף מִשֶּׁהוּ מְצִין, אָנִי רוֹאֶה שֶׁהַמַּיִם עוֹלִים לְקַרְאָתָהּ, וַיֵּשׁ לָהּ הַלָּה, [אבל כמו כן] אָנִי רוֹאֶה אֶת עֵשׂו [יוצא ממנה] "וְכִכְדָּה עַל שְׂכָמָה" זֶה עֵשׂו "וְכִכְדָּה" זֶה ו', "עַל" זֶה ע', "שְׂכָמָה" – ש', זֶה [ראשי תיבות] עֵשׂו. |⁶ הַטּוֹרְקִיּוֹת רַק חוֹשְׁבוֹת עַל כֶּסֶף.

הַמִּילִיאָרְדִּים מַיִם
הַכִּי
גָדוֹ

נִכְתָּב בְּפָנַי נִחְתָּם, צְרִיךְ לוֹמַר לוֹמַר בְּפָנַי נִכְתָּב בְּפָנַי נִחְתָּם. אַחֲרֵי זֶה בָּאוּ לִיצְחָק, ה' אוֹמֵר תְּבָרֵךְ, תִּגִּיד, הוּא אוֹמֵר אָנִי הַבֹּאֲתִי אֶת עֵשׂו.

כִּי אָנִי הֵייתִי נֶגֶד הַשְּׁדוּף [של יצחק עם רבקה], אָנִי אִישִׁית, הַתְּקַשֵּׁר אֵלַי אִם אָנִי מֵאֲשֶׁר אֶת הַשְּׁדוּף, אִז אֲמַרְתִּי בְּשׁוֹם אֶפֶן, בְּסוּף אָנִי צְדָקָתִי, מָה יֵצֵא? יֵצֵא עֵשׂו. אִז אֵיךְ עוֹשִׂים כְּזֶה שְׁדוּף, "וְכִכְדָּה עַל שְׂכָמָה" [בְּרֵאשִׁית כ"ד מ"ה] זֶה רֵאשִׁי תִּבּוֹת עֵשׂו. יֵצֵא עֵשׂו מֵהַשְּׁדוּף הַזֶּה. אִז אֲלֵיעֶזֶר

מראי מקומות והערות

תתחתון, אבל לא עם טורקיה, אתה מבטיח לי. (אני...) (אני לא יודע מה לעשות, אמרתי היא טורקיה? טורקיה? בשום אופן לא! אני נגד טורקיות, אם אתה

שְׁעוֹר שְׁמֹסֵר בְּשֵׁבַע בְּרֻכּוֹת לְנִינְתּוֹ בַּת לְנִכְדּוֹ בְּכּוֹרוֹ חֲבִיבוֹ הַרְהוּ ח"ר נַחְמָן צִנּוֹקֶר שְׁלִיט"א עב"ג הַרְהוּ ח"ר נַחְמָן גּוֹלְדְּשְׁמִידֵט שְׁלִיט"א לֵיל שְׁלִישִׁי אוֹר לֵ"ב אֵלּוּל פְּרֻשֶׁת כִּי תָבוֹא

לִים זֶה הַטּוֹרְקִים. הֵם הַחֲזִיקוּ אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אִיסְטַנְבוּל, כָּל הַעֲשִׂירִים שֶׁל אִיסְטַנְבוּל הַחֲזִיקוּ אֶת הַסְּפָרְדִים, וְאַמְסְטֵרְדָם הַחֲזִיק אֶת הָאֲשְׁכַנְזִים. כָּל... (הַאֲשְׁכַנְזִים שֶׁרָצוּ לַעֲלוֹת לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּלְהַתְּפַרְנֵס מִצְדָּקוֹת מַחּו"ל, הָיוּ צָרִיכִים לְהִירָשֵׁם בְּאִמְסְטֵרְדָם), חֲתָנוֹם הַגָּאוֹן מוֹיִלְנָא, חֲתָנוֹם הַחִיד"א, הַחִיד"א חֲתָנוֹם, אַחֲרֵי הַחִיד"א חֲתָנוֹם הַגָּאוֹן. הַגָּאוֹן פָּתוּב אֶלְיָהוּ בֶן שְׁלֹמֹה, וְהַחִיד"א זֶה יוֹסֵף חַיִּים [דָּוִד] בֶּן [רַפְּאֵל יַעֲקֹב זְרַחְיָה אֵילֵא],

הֵם חֲתָמוּ אַחַד אַחֲרֵי הַשָּׁנִי, הַסְּפָר נִמְצָא עַד הַיּוֹם, יֵשׁ לִי אֶת הַסְּפָר, כָּל הַחֲתִימוֹת מְשֻׁלוֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה. אֶתָּה לֹא נוֹסֵעַ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּלִי שְׂאֵתָה עוֹבֵר דְּרָךְ אִמְסְטֵרְדָם, שֶׁם חוֹתְמִים אוֹתָךְ, כְּמָה יְלָדִים יֵשׁ לָךְ, וּלְפִי זֶה שׁוֹלְחִים אֶת הַכְּסָפִים.

וְכַשֶּׁתְּרַבֶּה הַגִּיעַ [לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל] אִזּוּ בְּדִיּוֹק הוּא הַלְשִׁין, הַמּוֹסֵר הַלְשִׁין, הִיא

מֵרֵאִי מִקּוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

7 שבחי הר"ן - אות יט
אחר כך היה שם המעשה המפורסם של המסור שהיה שם. והמסור היה אחד מאנשי חוץ לארץ שבאו לשם ונעשה מסור אצל הפעשא (ועשה רעות גדולות לאנשי טבריה. ותפס את גדולי העיר בשביה, ותפס אותם בבור תשעה שבועות. ואחר כך נסעו אנשי פרענקען (הספרדים) אל הפעשא ונתנו לו הון רב ופטר אותם, והלכו, ותפסו את המסור, ורצו לחנק אותו, ועשה עצמו כאלו כבר נגוע ומת:
ואחר כך נתעורר והלך ומסר אותם, עד שנתן לו הפעשא רשות שיעשה עם כל העיר כרצונו. ועשה אותו לפקיד, ובא אל העיר בכבוד גדול עם אנשי חיל ישמעאלים בגדולה ובכבוד. ואזי תקף ומיד ברחו כל העיר ולא נשאר כי אם נשים וטף והיה בכיות גדולות בכל העיר, והיתה צעקה גדולה ובכיות רבות בכל בית ובית:
וגם רבנו זכרוננו לברכה, רצה לברך אך לא היה יכל מחמת חולשתו. וכבר התחיל לצאת מן העיר, אך חזר אחר כך. ומאת ה' היתה זאת, כי על ידי רבנו, זכרוננו לברכה, חזרו כולם לתוך העיר, כי המסור הכניע עצמו מאד תחת רגלי

רבנו, זכרוננו לברכה, והלך לרבנו, זכרוננו לברכה, והכניע עצמו מאד תחתיו. וענין ההנהגה, שנהג עם המסור הנ"ל, תקצר היריעה לספר. כי נהג עמו בחכמה נפלאה עד שהמסור נתבטל נגדו: וצוה להאיש שהיה עם רבנו, זכרוננו לברכה, שיעשה כרוז שיחזרו כל הבורחים, וחזרו כולם על ידי זה לתוך העיר. ורבנו דבר עמו בחכמה, ואמר לו שנאה ויפה לפקיד שיתפלל על צרת ישראל, ושיהיה חסיד וענו. כי המסור הנ"ל היה צבוע, ודמה עצמו כאלו הוא חסיד והתחיל לדבר עם רבנו, זכרוננו לברכה, עניני חסידות. והוא זכרוננו לברכה, עשה עצמו כלא ידע עד שנדמה להמסור כאלו הוא זכרוננו לברכה, מחזיק אותו גם כן לחסיד. ודבר עמו בחכמה וערמה, ודבר על לבו שירגיל את עצמו לומר תהלים. עד שאמר לו רבנו זכרוננו לברכה: בואת אדע שאין בך גאות, אם תוכל לומר תהלים בביתו לפני בני הנעורים בבכיה גדולה. וכן היה. והתחיל מיד לומר תהלים בבכיה גדולה ודמעתו על לחיו. ואחר כך נפל המסור לחולשה. ואף על פי כן היו שומרים על כל השערים לשמור אם יבואו משולחים כי זה היה

שעור שנמסר בשבע ברכות לניתוח בת לנכדו בבורו חביבו חרה"ח ר' נחמן צוקר שליט"א עב"ג חרה"ח ר' נחמן גולדשמידט שליט"א ליל שלישי אור ל"ב אלול פְּרַשְׁת כִּי תָבֹא

הם מחלקים את זה⁸. אז יש סדר אי אפשר סתם לחלק כספים.

אז בדיוק הגיע מישהו [מחוץ לארץ

עם תרומות עבור עניי ארץ ישראל], אז

מי שקבל את הכסף זה הרב'ה, השליח של הרב'ה הוא קבל את הכסף. וזה נודע לממשלה, רצו להרג את כל העיר, שאתם מקבלים כספים בלי לדונח לממשלה. ואז רצו להרג את כל

מוסר, ואז כלם ברחו מטבריה, כלם, לא נשאר אף אחד. הרב'ה נשאר יחידי הוא היה חלש, לא היה לו כח, הוא לא אכל. בחיים הוא לא אכל, לא היה לו כח. הוא רצה גם לברח, פי אמרו שיהרגו את כל היהודים. כי כל פעם מגיעים כספים ולא מדווחים לממשלה, והממשלה רוצה... [את הכסף ושואלים:] למי מחלקים את זה, לחמאס לג'יהאד, הם, למי

❁ מראי מקומות והערות ❁

רעות. והיה סופו שנפל עוד הפעם לחולשה, ומת. והיה לרבנו זכרונו לברכה, שמחה גדולה על שנתגלגל על ידו זכות כזה כי על ידו חזרו כולם לתוך העיר ובחזירתם לשם שמחו עמו כולם ביחד:

⁸ הגה עקשן סמוטריין' לא רוצה לחלק כספים, הוא אומר אני לא יודע לאן זה הולך.

מסירתו שאמר שבא הון רב מכאן להתם. אך ה' היה בעזרם והעלימו הדבר מהמסור הנ"ל. ושלהו את האיש שהיה עם רבנו זכרונו לברכה לחיפה, וקבל הוא את המעות מהמשולחים והוליכם לטבריה ונתנם לרבנו זכרונו לברכה, והוא נתן להם, וחלקו. וכאשר עמד המסור מחולשתו התפאר את עצמו שיעשה להם עוד

שעור שנמסר בשבע ברכות ליניתו בת לנגדו בכורו חביבו הרה"ח ר' נחמן צוקר שליט"א עב"ג הרה"ח ר' נחמן גולדשמידט שליט"א ליל שלישי אור ל"ב אלול פְּרַשְׁת כִּי תבֹא

זְכוֹר, שְׁבַת זְכוֹר הַרְבֵּיהַ עֲלֶה לְאַנְיָה, עַד שְׁבַת זְכוֹר אַז הָיָה אֶפְשָׁר לְהַעֲבִיר כְּסָפִים [עם השליח של הַרְבֵּיהַ]. הַכֹּל הִגִּיעַ מֵאַמְסֻטְרָדִם וּבְשַׁפְעַ הָיָה מְגִיעַ בְּשַׁפְעַ שֵׁם הָיָה כָּל הַבוֹרְסָה, כָּל הַיְהוּדִים.

אז ב[מגילת] (קריית) ספר ר' יעקב עמדין מתאר שכל היהלומים של אמריקה של האינדיאנים הגיעו, הכל העבירו לסינדיקט היהודי, קוראים לזה סינדיקט - לבורסה, השם של הבורסה, בלטינית, לא יודע, בהולנדית, זה סינדיקט. אז הגויים לא ידעו איך להבריח יהלומים. כי את היהלומים חמשים אחוז לקחה המדינה, אפלו ששים אחוז אולי. אז לא נשאר מהיהלומים שום דבר ממה שהביאו, רק היהודים ידעו איך להבריח את היהלומים. האוניות היו מגיעות בים לבריסל, והיהודים היו באים בסירות, ומורידים את היהלומים לסירות בשקים. וככה זה היה הסינדיקט הכי גדול בכל העולם, היהודים היו הכי מיליארדיסטים באמסטרדם וגם באיסטנבול. אז

הַעִיר, וְכֹלֶם בְּרַחוּ, וְהַרְבֵּיהַ נִשְׂאָר וְהַמוֹסֵר. אַז הוּא אָמַר לְמוֹסֵר אַתָּה כְּזֶה צָדִיק, וְכֵזֶה קְדוֹשׁ, בֹּא תִתְחַלֵּל לְהַגִּיד אֶת הַתְּהִלִּים, וְהוּא אָמַר תְּהִלִּים בְּכֹאֵלָה בְּכִיּוֹת עִם כְּאֵלָה הַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁהוּא פְּשוּט הַתְּעַלְף, הַתְּעַלְף וְאֵז הוּא פְּשוּט נְהִיָּה מִשְׁתַּק, אַחֲרֵי זֶה הוּא גַם נִפְטָר. אַחֲרֵי שֶׁהוּא נְהִיָּה מִשְׁתַּק, אַז הַרְבֵּיהַ הוֹדִיעַ שֶׁהוּא נְהִיָּה מִשְׁתַּק, וְהוּא לֹא יָכוֹל לְהַמְשִׁיךְ בַּהֲלָשׁוֹת אַז כָּלֶם חֲזָרוּ.

הַרְבֵּיהַ הִצִּיל אֶת כָּל טְבָרְיָה, אִם לֹא הַרְבֵּיהַ, לֹא הָיָה שֵׁם יְהוּדִי אֶחָד הַיּוֹם. כְּכֹה כָּלֶם חֲזָרוּ לְטְבָרְיָה, וְכַכֵּה זֶה הָיָה עוֹד, בְּמִשְׁךְ חֲדָשׁ חֲדָשִׁים, שְׁאֵת כָּל הַכְּסָפִים קָבַל הַרְבֵּיהַ. כָּל הַכְּסָפִים שֶׁהָיוּ עִם שְׁלוּחִים מֵאַמְסֻטְרָדִם, אַז הַרְבֵּיהַ הָיָה מְקַבֵּל אוֹתָם. וְאֵת הַרְבֵּיהַ לֹא בְּדָקוּ, אֶת הַשְּׂאָר לֹא בְּדָקוּ, הֵם לֹא יָדְעוּ מִי מְקַבֵּל אֶת הַכֶּסֶף. הָיָה מוֹסֵר, עִכְשָׁו הוּא נִפְטָר - הוּא כָּבַר מִשְׁתַּק, אַחֲרֵי שֶׁהוּא גָּמַר לְהַגִּיד אֶת הַתְּהִלִּים הוּא נְהִיָּה מִשְׁתַּק. אַז בְּחֲדָשִׁים הָאֵלָה שְׁהַרְבֵּיהַ הָיָה [בארץ ישראל] עַד שְׁבַת

שעור שנמסר בשבע ברכות לנינתו בת לנכדו בכורו חביבו חרה"ח ר' נחמן צוקר שליט"א עב"ג חרה"ח ר'
נחמן גולדשמידט שליט"א ליל שלישי אור ל"ב אלול פְּרַשְׁת בִּי תְּבוּא

רַבִּי מִנַּחֵם מִנְדֵּל מוֹיִטְעֶפְסֶק,
וְכֻלָּם, רַבִּי אַבְרָהָם קֵאלִיֶּסְקֶעֶר.

או כְּשֶׁהֲרַבְּוּ הָיָה פֶּה חֲצִי שָׁנָה
בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, הֲרַבְּוּ
הַצִּלִּיחַ, גַּם בְּגַשְׁמִיּוֹת וְגַם
בְּרוּחַנִּיּוֹת, שֶׁלֹּה־שֶׁתִּלַּט עַל כָּל
הַכֶּסְפִּים, וְעַל כָּל הַסֵּדֶר שֶׁהָיָה
כָּאן. אִז מְדַבְּרִים שְׂאִיסְטַנְבוּל הָיוּ
הַעֲשִׂירִים הַכִּי גְדוּלִים, כָּלֵם שֵׁם
מִלִּיאָרְדִּיסְטִים כִּי הָיוּ מְבִיאִים
סְחוּרוֹת מֵהוּדוּ. מִטּוֹרְקִיָּה אֶפְשָׁר
לְהִבִּיא סְחוּרוֹת מֵהוּדוּ דֶרֶךְ
הַיַּבֶּשֶׁה. וְהָיוּ מְבִיאִים סְחוּרוֹת,
שֵׁם (- בְּהוּדוּ) הָיוּ קוֹנִים בְּגוֹרֵשִׁים,
וּמוֹכְרִים אֶת זֶה [בְּטוֹרְקִיָּה וּמִשֵּׁם
לֵאיוֹרֹפָה] בְּאַלְפֵי דוּלָרִים, מִלִּיוֹנֵי
דוּלָרִים, אִז בְּצוּרָה כְּזֹאת הֵם
הִתְעַשְּׂרוּ. יֵשׁ אֶת הַדֶּרֶךְ, דֶּרֶךְ
אֵיזָה מְדִינוֹת עֲבָרוּ וּבְמִדְּבָרִיּוֹת,
הָיוּ צְרִיכִים לְלַכֵּת דֶּרֶךְ מְדָבָר וַיֵּשׁ
שׁוֹדְדִים.

(חזור) לעניין שהתחיל מעניין הסעודה
שתהיה לעתיד לבוא) אִז כָּל זֶה
מְדַבְּרִים עַל חֲתָן וְכֻלָּה, שֶׁעֲכָשׁוּ
צָרִיךְ לְהַגִּיד בְּרַכַּת הַמְּזוּן, וְאִין מִי
שִׁיגִיד בְּרַכַּת הַמְּזוּן. כִּי יִצְחָק
אוֹמֵר אֲנִי לֹא יָכוֹל, הִבְאֵתִי אֶת

הַטּוֹרְקִים הָיוּ הַכִּי עֲשִׂירִים, הַכִּי
מִלִּיאָרְדִּיסְטִים, וְהֵם הִחְזִיקוּ אֶת
כָּל הַיָּשׁוּב הַסְּפָרְדִי.

והספרדים פָּחְדוּ מְאֹד
מֵהָאֲשִׁכְנַזִּים,
הֵם לֹא... בִּירוּשָׁלַיִם בְּכֻלָּל אִי
אֶפְשָׁר לְהִתְיָשֵׁב (- לֵאשְׁכְנִיָּם). כִּי פֶּה
הָיָה הַפְּחָה, וְכֹל רַב שֶׁהִגִּיעַ מִיַּד
הוּא שֵׁם אוֹתוֹ בְּבֵית סֵהֶר וְדָרַשׁ
פְּדִיוֹן, בְּשִׁבִיל הַשְּׁל"ה הַקְּדוּשׁ
דָּרְשׁוּ שְׁלוּשִׁים אֶלֶף גְּרוּשׁ, זֶה
כְּמוֹ שְׁלוּשִׁים מִלִּיוֹן דוּלָר.
אֲנָשִׁים מְכָרוּ אֶת הָרַהֲיִטִים אֶת
הַכֵּל, וְלֹא הִצְלִיחוּ לְהִגִּיעַ לְסִכּוּם
הַזֶּה, אִז בְּסוּף הַצִּלִּיחוּ לְהִתְקַשֵּׁר
עִם אִיסְטַנְבוּל, שֶׁהַעֲשִׂירִים
בְּאִיסְטַנְבוּל הִתְחִיבוּ לְהַשְׁלִים אֶת
הַסִּכּוּם הַזֶּה, אֲבָל לֹא הָיָה לָהֶם
אֶת זֶה גַּם בֶּן מִיָּד. וְכֵכָה שִׁחְרְרוּ
אוֹתוֹ בְּעֶרֶב רֵאשׁ הַשָּׁנָה. בִּי"א
אַלּוּל - עֲכָשׁוּ אֲנַחְנוּ בִּי"א אַלּוּל
בְּדִיוֹק הַיּוֹם עֲצָרוּ אֶת הַשְּׁל"ה
הַקְּדוּשׁ, עַד עֶרֶב רֵאשׁ הַשָּׁנָה הוּא
הָיָה עֲצוּר. וְאִז הַשְּׁל"ה עֲבַר
לְטַבְּרִיָּה, לְכֵן הוּא קְבוּר בְּטַבְּרִיָּה,
וְכֻלָּם עֲבָרוּ לְצַפַּת וְלְטַבְּרִיָּה,
בְּהִתְחַלָּה הֵם עֲבָרוּ לְצַפַּת, וְשֵׁם
בְּצַפַּת הֵם עֲבָרוּ לְגוֹר בְּטַבְּרִיָּה.

שעור שנמסר בשבע ברכות לנינתו בת לנכדו בכורו חביבו הרה"ח ר' נחמן צוקר שליט"א עב"ג הרה"ח ר' נחמן גולדשמידט שליט"א ליל שלישי אור ל"ב אלול פְּרַשְׁת כִּי תבֹא

עָשׂוּ, (אֲמַרְתִּי לוֹ אֵל תַּעֲשֶׂה שְׂדוּךְ כְּזֶה הוּא לֹא שִׁמְעַבְּקוּלִי, מִה אֲנִי יְכוֹל לַעֲשׂוֹת...) וְאַחֲרֵי זֶה מִבִּיאִים לְיַעֲקֹב אֲבִינוּ - יַעֲמֹד יַעֲקֹב בֵּן יִצְחָק, הוּא אוֹמֵר אֲנִי הִתְחַתַּנְתִּי עִם שְׁתֵּי אַחֵיוֹת. אִז עֲכָשׁוּ [קִשָּׁה] אִז אֵיךְ דָּוֵד הִתְחַתַּן עִם שְׁתֵּי אַחֵיוֹת, אִז זֶה קִשְׂיָא נֹרְאָה, כְּתוּב בַּפְּסָחִים קִי"ט עֲמֹד ב' שְׁאֲסוּר לְהִתְחַתֵּן עִם שְׁתֵּי אַחֵיוֹת, אֲפֹלוּ לְיַעֲקֹב אֲבִינוּ, אֲפֹלוּ שְׁזָה בְּנֵי נַח, אֲבָל הָאֲבוֹת קִבְּלוּ אֶת כָּל הַתּוֹרָה, הֵם קִבְּלוּ.

וְזֶה הַמַּחֲלָקֶת בֵּין יוֹסֵף וְהַשְּׁבָטִים, אִם הוֹלְכִים

לְפִי [הַאֲבוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁקִּבְּלוּ עַל עֲצַמֵּם אֶת הַתּוֹרָה], אִם חֲיָבִים בְּדַרְבָּנָן אוּ בְדַאוּרֵיטָא, כִּי הָאֲחִים אָמְרוּ אֲנַחְנוּ לֹא חֲיָבִים בְּדַרְבָּנָן רַק בְּדַאוּרֵיטָא, כִּי אֲבָרְהָם קִים גַּם דְּאוּרֵיטָא [וְדַרְבָּנָן] עֲרוּב תַּבְּשִׁילִין, וְאַחֵיוֹת זֶה דְּאוּרֵיטָא אִז אֲסוּר לְהִתְחַתֵּן עִם אַחֵיוֹת, אֲבָל הָאֲחִים קִבְּלוּ רַק אוּרֵיטָא וְלֹא דַרְבָּנָן. וְלָכֵן [אֲמְרוּ שְׁלֵהֶם] בֵּן פְּקוּעָה מִתָּר וְלָרְבָּנָן בֵּן פְּקוּעָה [בְּלֵי שְׁחִיטָה], וְלָרְבָּנָן בֵּן פְּקוּעָה אֲסוּר, כִּי הוּא לֹא בְּבִטָּן כָּל הַיּוֹם, הוּא יֵצֵא מִהַבְּטָן, אִז אִם אֶתָּה אוֹכַל אוֹתוֹ מִיַּד שֶׁהוּא בְּבִטָּן,

צוֹלָה אוֹתוֹ, אִז זֶה בְּסֻדָּר [וְאִין צְרִיד שְׁחִיטָה, שְׂיוּצָאִים יְדֵי חוּבָה בְּשְׁחִיטָה שֶׁל אֲמוּנָה], אֲבָל בְּרַגְעָה שֶׁהוּא יוֹצֵא מִהַבְּטָן [וְדוֹרֵךְ עַל הָאֲרִיזָן], וְהוּא חֵי אֶתָּה כְּכֹר לֹא יְכוֹל לְאַכֹּל אוֹתוֹ, אֶתָּה צְרִיף שְׁחִיטָה כְּשֶׁרָה וְהַכֹּל. אִז הָאֲחִים אֲכָלוּ בֵּן פְּקוּעָה [בְּלֵי שְׁחִיטָה], כִּי זֶה רַק אֲסוּר דַּרְבָּנָן. וְיוֹסֵף הִתּוֹכַח אֶתָּם, אֶתָּם חֲיָבִים גַּם בְּדַרְבָּנָן, זֶה הוֹכֹחַ, וְלָכֵן הֵם מְכָרוּ אוֹתוֹ, כִּי אִם הֵם [חֲיָיִבִים בְּמַעֲוֹת כְּמוֹ שְׂיוּסָף אַחִז וְהֵם] אוֹכְלִים אֲבָר מִן הַחֵי, אוֹכְלִים בֵּן פְּקוּעָה, הֵם חֲיָבִים מִיָּתָה. אִז מְסַבֵּיר אֶת זֶה הָאוֹר הַחַיִּים הַקְּדוּשׁ, שֶׁהֵם הָיוּ חֲיָבִים כָּלֵם מִיָּתָה לְפִי שְׂיִטַת יוֹסֵף.

אִז לָכֵן הֵם לֹא הִתְחַרְטוּ לְעוֹלָם עַל הַמְּכִירָה, הֵם לֹא הִתְחַרְטוּ, גַּם כְּשֶׁהֵם פָּגְשׁוּ אוֹתוֹ, עַל הַמְּכִירָה הֵם לֹא הִתְחַרְטוּ, הִתְחַרְטוּ "בְּהִתְחַנְנוּ אֵלֵינוּ" (בְּרֵאשִׁית מ"ב כ"א) כָּל כֶּף הוּא הִתְחַנְּן, כָּל כֶּף הוּא בְּכָה, הוּא נָפַל לְרַגְלִים שֶׁל כָּל אַחָד. צְרִיכִים לְרַחֵם עַל הַבְּכִי, אָדָם כָּל כֶּף בּוֹכָה, צְרִיכִים לְרַחֵם עָלָיו. אֲבָל עַל עֲצָם הַמְּכִירָה, הֵם לֹא הִתְחַרְטוּ אַף פַּעַם. אָמְרוּ; הוּא

שעור שנמסר בשבע ברכות לניחתו בת לנגדו בכורו חביבו חרה"ח ר' נחמן צוקר שליט"א עב"ג חרה"ח ר'
נחמן גולדשמידט שליט"א ליל שלישי אור ל"ב אלול פְּרַשְׁת כִּי תבוא

אָבִיו וְאֵת אָחִיו וְאֵת כָּל בֵּית אָבִיו
לְחֵם לְפִי הֵטֵף" (בְּרֵאשִׁית מ"ז י"ב),
הוא, לא רוצים לבקש סליחה אל
תבקשו סליחה, אני עושה את
שלי, אני מכלכל אתכם מפרנס
אתכם.

או אם אדם נושא שתי אחיות זה
קטסטרופה, אז הוא לא יכול
לברך בסעודה של הלויִתן, יש
סעודה, עכשו הביאו לכאן
שניצלים, רצינו להביא לויִתן אני
מבין... אי אפשר להביא לויִתן?
אתה גיס, אתה לא יכול להביא
איזה לויִתן משהו? לרוג אתה...
או סעדה הבאה יהיה לויִתן
ממש. לויִתן כשר, כי היום
הלויִתן הוא לא כשר, כי אין לו
סנפירים ואין לו קשקשים, אבל
הלויִתן לעתיד לבוא יהיה לו גם
סנפירים קשקשים, ויהיה מתר
לאכל אותו.

או עכשו בסעודה הזאת [לעית
לבוא] מי מברך? יעקב אומר
אני לא יכול לברך לקחתי שתי
אחיות, אז איך דוד לקח שתי
אחיות? אז על זה מדבר הקצות
החשן, הקצות החשן מדבר על

היה חיב מיתה, הוא רצה
להפליל אותנו, הוא טען שאנחנו
אוכלים אבר מן החי, שאנחנו
חיבים מיתה לפי השיטה שלו,
אז על זה הם לא [התחרטו].

בתוב וינחם אותם וידבר על
לבם" (בְּרֵאשִׁית נ' כ"א) יוסף
מנחם אותם, [-] שהם בכלל לא
מתחרטים. הוא אומר אל
תאשימו אחד את השני, "אל
תרגזו בדרך" (בְּרֵאשִׁית מ"ה כ"ד),
תשכחו מזה, כי הוא אומר אני
נהייתי מלך "ואתם חשבתם עלי
רעה אלקים חשבה לטבה" הכל
הוא מסביר להם איך הכל נהיה
לטובה, והכל זה נפלא, והכל זה
טוב.

לבן אין פפירה על המכירה
הזאת, כי הם בכלל לא
בקשו סליחה, מעולם לא. יוסף
לא דרש מהם לבקש סליחה, הוא
לא אמר להם; תבקשו סליחה,
אני ברגז אתכם. לא, הוא כלכל
אותם, מגיל שלושם ותשע עד
גיל מאה ועשר, שמונים ואחד
שנה הוא מכלכל אותם הוא
מפרנס אותם, ויכלכל יוסף את

שעור שנמסר בשבע ברכות לינייתו בת לנגדו בכורו תבינו הרה"ח ר' נחמן צוקר שליט"א עב"ג הרה"ח ר' נחמן גולדשמידט שליט"א ליל שלישי אור ל"ב אלול פֿרשת כי תבוא

אי דָּוָד, [אומנם] דָּוִד יוֹדֵעַ אֶת כָּל התוֹרָה כְּלָה, וְדוֹרְכוֹ עֵבֶר כָּל התוֹרָה כְּלָה וּכְשֶׁהוּא כֹּבֵר הֵיָה בֵּן עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנֶה שָׁמֶשְׁחוּהוּ לְמֶלֶךְ, הוּא יוֹדֵעַ אֶת כָּל התוֹרָה כְּלָה? [או אִיךָ שָׂאוֹל לֹא רָצָה כְּנֹה תַלְמִיד חֶסֶם לַחֲתוּ? אֵלֵא] זֶה אִף אֶחָד לֹא יוֹדֵעַ, זֶה הַרְמַב"ם אוֹמֵר שְׁדַרְךָ דָּוִד עֲבָרָה כָּל התוֹרָה כְּלָה - אִף אֶחָד לֹא יוֹדֵעַ מִזֶּה, זֶה סוּד, דָּוִד לֹא מְגַלֵּה אֶת זֶה. דָּוִד נִקְרָא רוֹעֵה צֹאן, מִי רוֹעֵה לְהַתְחַתֵּן עִם רוֹעֵה צֹאן. הוּא הַמְלִיךְ עַל כָּל הָעוֹלָם - שָׂאוֹל, כּוֹבֵשׁ אֶת פְּלִשְׁתִּים, כּוֹבֵשׁ אֶת הַכּל, נִלְחָם עִם הַפְּלִשְׁתִּים. פִּתְאֹם [יִקַּח לַחֲתוּן] רוֹעֵה צֹאן! ?

דוֹאג אוֹמֵר לוֹ [עַל דוֹד] בְּכָלֵל הוּא לֹא יְהוּדִי. דוֹאג הֵיָה "אֲבִיר הָרַעִים" (שְׁמוֹאֵל-א' כ"א ח') הוּא אוֹמֵר כְּתוּב; "לֹא יָבוֹא עֲמוּנֵי וּמוֹאֲבֵי בְּקֵהֵל ה'" (דְּבָרִים כ"ג ד') אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מָה כְּתוּב בְּחֻמֶּשׁ שְׁלֶךְ, לֹא קִרְאתָ אֶת זֶה עֲכָשׁוּ בִּשְׁבֹת הָאֲחֵרוֹנָה? לֹא בָּאתָ לְקִרְיַאת התוֹרָה? הֵיָתֵ בָּא הֵיָתֵ שׁוֹמְעֵאזוּ זֶה מָה שְׁקִרְאֲנוּ בַתוֹרָה עֲכָשׁוּ, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מָה אֶתָּה קִרְאתָ; "לֹא יָבוֹא עֲמוּנֵי וּמוֹאֲבֵי

זֶה; אִיךָ דָּוִד מִתְחַתֵּן עִם שְׁתֵּי אֲחֵיוֹת? וְאִיךָ הוּא מְקַדֵּשׁ? מְקוֹדֵם אֶת מֵרֵב - הוּא מְקַדֵּשׁ בְּעֶשֶׂר הַגְּדוֹל, הַמְהַרִּי"ט אוֹמֵר שֶׁהִיא אֲמָרָה אֶתָּה מְקַדֵּשׁ לִי, כִּכָּה אוֹמֵר הַמְהַרִּי"ט כִּי מָה הַפְּסוּל? לְמָה בְּכָלֵל הוּא [- שָׂאוֹל] נוֹתֵן אוֹתָהּ לְעִדְיָאֵל הַמְחַלְתִּי [אֲחֵרֵי שְׂדוּד קִידֶשָׁה], מְחַלְיָף אוֹתָהּ פִּתְאֹם, כְּמוֹ לִבֵּן [מְחַלְיָף] אֶת רַחֵל בְּלָאָה, אִיךָ אֶתָּה מְחַלְיָף אוֹתָהּ?! וְאַחֲרֵי זֶה אֶת מִיכָל הוּא גַם מְחַלְיָף, מְבִיא לָהּ אֶת פְּלִטְיָאֵל בֶּן לִישׁ. פְּעַמִּים הוּא מְחַלְיָף אֶת הַכּוֹלֵת, מִתְחַתֵּן לַחֲפָה מְכַנִּים חֲתָן אַחֵר. זֶה הַבַּת שְׁלוֹ, הוּא אוֹמֵר; אֲנִי לֹא רוֹעֵה אֶת דָּוִד, דָּוִד בְּשׁוֹם אִפֵּן לֹא. בְּסוֹף הַכּל הוּא רוֹעֵה צֹאן, רוֹעֵה צֹאן הוּא לֹא יוֹדֵעַ א' ב' הוּא לֹא יוֹדֵעַ כְּלוּם. אִז כְּתוּב אֲצֵל רַבִּי עֲקִיבָא מְטַמֵּט גְּמוּר, לֹא יוֹדֵעַ א' ב' לֹא יוֹדֵעַ בְּרַכַּת הַמְּזוּן. פְּעַם רוֹעֵה צֹאן לֹא יוֹדֵעַ כְּלוּם.

שְׁעוֹר שְׁמַסְמַר בְּשִׁבְעַת בְּרֻכּוֹת לְנִינְתּוֹ בַּת לְנִכְדּוֹ בְּכֹרֵהוּ חֲבִיבוֹ הַרְהוֹרָה ר' נַחֲמָן צוֹנְקֵי שְׁלִיט"א עַבְדְּגַ הַרְהוֹרָה ר'
נַחֲמָן גּוֹלְדֵי שְׁמִדְט שְׁלִיט"א לֵיל שְׁלִישִׁי אוֹר לֵיב אֵלּוּל פְּרֻשֵׁת כִּי תְּבוֹא

שְׁהַמְצָרִיּוֹת מִתְּרוֹת, וְגַם
הָאֲדוּמִיּוֹת מִתְּרוֹת, זֶה אוֹמֵר רַבִּי
שְׁמַעוֹן, אֲבָל לֹא פּוֹסְקִים – אֵין
הֶלְכָה כְּרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמְרוּ לוֹ זֶה
לֹא הֶלְכָה הוּא אָמַר כֵּךְ קִבְּלָתִי,
הַמְשַׁנָּה אוֹמֶרֶת אוֹמֶרֶת אֶת זֶה
בְּדָף ע"ו עֲמוּד ב'. אֵיזָה הֶלְכָה
אֶתָּה אוֹמֵר? מְצָרִית מִתְּרָת, רַבִּי
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר כֵּן, כְּמוֹ שְׁעֲמוּנִית
מִתְּרָת, וְזֶה אָסוּר עַד עוֹלָם, וְהִיא
מִתְּרָת, פֶּה זֶה רַק שְׁלוֹשׁ דּוֹרוֹת
פֶּה הַנֶּכְדָּ כְּבָר מִתְּרָת, אוֹ בְּטַח
שֶׁהִיא מִתְּרָת. אִם הֶלְכָה נִקְבַּל,
מִהֶלְכָה כֵּךְ אֲנִי קִבְּלָתִי, אֲנִי אוֹמֵר
מָה שְׁקִבְּלָתִי, אֲנִי רַק מוֹדִיעַ מָה
שְׁקִבְּלָתִי. אוֹ אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מָה
אֶתֶם עוֹשִׂים פֶּה כָּל מִינֵי הַפּוֹדֵךְ עַל
הַפּוֹדֵךְ אֶתֶם עוֹשִׂים. לֹא עִם
אֲדוּמִית וְלֹא עִם מְצָרִית וְלֹא...

בְּקֶהֱלָה ה' עַד עוֹלָם". לֹא יָבוֹא
אֲדוּמִי לֹא יָבוֹא מְצָרִי... "דוֹר
שְׁלִישִׁי" (שֵׁם ט') אַז מָה אֶתָּה אוֹמֵר
אֲדוּמִי וְלֹא אֲדוּמִית? אֶתָּה אוֹמֵר
מְצָרִי וְלֹא מְצָרִית? פֶּה לְמָדוּ
אוֹתָךְ?, וּמָה עִם מִמְּזֶרֶת תִּגִּיד
מִמְּזֶרֶת גַּם כֵּן, מִמְּזֶרֶת וְלֹא
מִמְּזֶרֶת? אֵיזָה לְמוֹדִים אֵלֶּה, אֲנִי
לֹא יוֹדֵעַ מִי לְמַד אוֹתָךְ אֶת
הַלְמוּדִים הָאֵלֶּה, אֵיזָה יִשְׁיְבָה
אֶתָּה לְמַדָּת? אֲנִי לֹא מִבִּין,
הַגְּמָרָא שׁוֹאֵלֶת בְּ(מִסְכָּת בְּמִוִּת) דְּף
ע"ו עֲמוּד ב', מָה הַפְּרוּשׁ עֲמוּנִי
וְלֹא עֲמוּנִית, מוֹאֲבִי וְלֹא
מוֹאֲבִית, אַז תִּגִּיד מִמְּזֶרֶת וְלֹא
מִמְּזֶרֶת, מְצָרִי וְלֹא מְצָרִית,
וְאֲדוּמִי וְלֹא אֲדוּמִית.

רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאֵי אוֹמֵר

מִרְאֵי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

אֲדוּמִי וְלֹא אֲדוּמִית מְצָרִי וְלֹא מְצָרִית אֲנִישִׁים
לְמָה נִתְּרַחְקוּ לֹא עַל דְּבַר אִשֶׁר לֹא קִדְמוּ אֶתְכֶם
בְּלַחֵם וּבְמִים הִיָּה לְהֵם לְנִשִׁים הַלּוּצִיא לְקִרְאָת
נִשִׁים נִתְּעַלְמָה הִלְכָה מִעֵינֵי שֶׁל אֲבִנָּה לְשַׁעָה
אִמֵּר לוֹ שְׁאוּל הִלְכָה שִׁנְתַּעְלַמָה מִעֵינֶיךָ צֹא
וּשְׁאֵל לְשִׁמּוּאֵל וּבֵית דִּינֵי כִּיּוֹן שְׁבֹא אֲצִל
שְׁמוּאֵל בְּבֵית דִּינֵי אִמֵּר לוֹ הִדָּא מִנִּין אֵית לְךָ
לֹא מִן דּוּאָג דּוּאָג מִינֵי הוּא וְאִינוּ יוֹצֵא בְּשִׁלוּם מִן
הָעוֹלָם הַלּוּצִיאֵךְ חֶלֶק אֵי אִפְשֶׁר דְּכִתִּיב (תְּהִלִּים
מ"ה) כֹּל כְּבוֹדָה בַּת מֶלֶךְ פְּנִימָה לֹאשָׁה שֶׁלֹּא
הַלּוּצִיא וְלֹאִישׁ הַלּוּצִיא (דְּבָרִים כ"ג) וְאִשֶׁר שִׁכַּר
עֲלֶיךָ לֹאִישׁ לִיתֵן שִׁכַּר וְלֹא לֹאשָׁה:

ג' מִדְּרַשׁ רַבֵּה רוּת – פֶּרֶשָׁה ד פִּסְקָה ו
וּדְכוּוֹתֶיהָ (שְׁמוּאֵל א' י"ז) וּכְרִאוֹת שְׁאוּל אֶת דוֹד
יוֹצֵא לְקִרְאָתָהּ הַפְּלִשְׁתִּי וְלֹא הוּא חֲכִים לִיה
אֶתְמוּל הוּא מְשַׁלַּח לְאִמֵּר לִישִׁי (שֵׁם ט"ז) יַעֲמֹד
נָא דוֹד לְפָנֶיךָ כִּי מִצָּא חֵן בְּעֵינֵי וְעִכְשִׁיו הוּא שְׁאוּל
עֲלֵיו אֵלֹא כִּיּוֹן שְׁרֵאָה שְׁאוּל אֶת רֵאשׁ הַפְּלִשְׁתִּי
בִּידוֹ הַתְּחִיל שְׁאוּל עֲלֵיו אִם מִפְּרָךְ הוּא מֶלֶךְ
הוּא אִם מִזֶּרֶח הוּא שׁוֹפֵט הוּא וְהִיָּה שֵׁם דּוּאָג
הָאֲדוּמִי בְּאוֹתָהּ שַׁעָה וְאִמֵּר לוֹ אִפִּילוֹ הוּא
מִפְּרָךְ לֹא פִּסּוּל הוּא לֹא פִּסּוּל מִשְׁפַּחָה הוּא לֹא
מִרוֹת הַמוֹאֲבִיָּה הוּא א"ל אֲבִנָּה וְלֹא כְּבָר
נִתְּחַדְּשָׁה הִלְכָה עֲמוּנִי וְלֹא עֲמוּנִית א"ל אִם כֵּן

שעור שנמסר בשבע ברכות ליניתו בת לנגדו בכורו תבינו הרה"ח ר' נחמן צוקר שליט"א עב"ג הרה"ח ר' נחמן גולדשמידט שליט"א ליל שלישי אור ל"ב אלול פְּרַשְׁת כִּי תבוא

אז בסדר מואבית כן, מואבית עוד אפשר, בבית שמש בכלל גרו שם המואבים - הפלשתים גרו שם, שם הפרות שרו.

אני אומר "לכו נרננה לה' נריעה לצור ישענו" (תהלים צ"ה א')
ר"שירו לה' שיר חדש כי נפלאות עשה" (שם צ"ח א') [ושאר המזמורים שבקבלת שבת] זה הכל שירה של פרות¹⁰, אתם שרים שירים של פרות, אתם לא יודעים מה שאתם שרים בכלל! אתם שרים שירים של פרות! אני לא מבין את זה, אני באתי, באתי בליל שבת, ראיתי שרים שירים של פרות, פשוט הזדעזעתי. (אתה גם שרת שירים של פרות? לא הוא ילד טוב, הוא לא שר, הוא בסדר...) אז שרים שירים של פרות, והכל פה הפוך על הפוך. ולוקחים מואבית וכתוב "לא

יבוא עמוני ומואבי בקהל ה' אתה קראת את זה בפרשה, אתה הגעת לקריאת התורה? אתה לא שמעת! טוב, למה אתה לא שומע? אתה שמעת כן, מה קראנו? "לא יבוא עמוני ומואבי בקהל ה' עד עולם" ועכשו אתם הפכתם את הכל. (אמרת אל תבוא לךאן זה רק יבלבל אותך, התרתי אותך...)

אז עכשו שואל הקצות החשן, איך דוד מתחנן עם מרב? מרב זה [הקדושין שקדשה דוד הוי כ] עשר גדול' - עשר גדול' [אבל] איפה הפרוטה? צריך פרוטה, הטבעת כמה היתה שזה מאה שקל? מאתים שקל? נגיד מאתים שקל, בסדר, אז זה יותר מפרוטה, אבל מספיק פרוטה, עכשו יש שאלה. כתוב "כל הגוים כאין נגדו מאפס ותהו נחשבו לו" (ישעיהו מ')

מראי מקומות והערות

¹⁰ עובדה זרה כד, ע"ב

וישרנה הפרות בדרך על דרך בית שמש וגו' מאי וישרנה אמר רבי יוחנן משום רבי מאיר שאמרו שירה רב זוטרא בר טוביה אמר רב שישרו פניהם כנגד ארון ואמרו שירה ומאי שירה אמרו אמר רבי יוחנן משום רבי מאיר אז ישיר משה ובני ישראל ורבי יוחנן דידיה אמר ואמרתם ביום ההוא הודו לה' קראו בשמו [וגו'] ורבי שמעון בן לקיש אמר מזמורא יתמא מזמור

שירו לה' שיר חדש כי נפלאות עשה הושיעה לו ימינו וזרוע קדשו רבי אלעזר אמר ה' מלך יגזו עמים רבי שמואל בר נחמני אמר ה' מלך גאות לבש רבי יצחק נפחא אמר רוני רוני השיטה התנופפי ברוב הדרך המחושקת בריקמי זהב המהוללה בדביר ארמון ומפוארה בעדי עדיים רב אשי תמני לה להא דרבי יצחק אהא ויהי בנסוע הארון ויאמר משה קומה ה' ישראל מאי אמרו אמר רבי יצחק רוני רוני השיטה [וכו']:

שעור שנמסר בשבע ברכות לנינתו בת לנכדו בבורו חביבו הרה"ח ר' נחמן צוקר שליט"א עב"ג הרה"ח ר' נחמן גולדשמידט שליט"א ליל שלישי אור ל"ב אלול פְּרִשְׁתָּ כִּי תבוא

לְפִי רַבִּי שְׁמֵעוֹן אַרְוֹן
הַבְּרִית נִמְצָא בְּכַבֵּל, וּלְפִי רַבִּי
אֱלִיעֶזֶר אִז אַרְוֹן הַבְּרִית נִמְצָא
בְּתֵיקָן, אֲבָל הַמְזִבַּח הַשְּׁלֹחַן [אזו
מחלוקת שהם בוותיקן], הַכֹּל שֵׁם. הַצִּיץ
רַבִּי יוֹסִי בָּא רָאָה אֶת הַצִּיץ לְפִי
זֶה הוּא יוֹדֵעַ אֵיךְ [הִנֵּה נִרְאָה הַצִּיץ]
'קִדְשׁ לַה' אִז ה' זֶה לְמַעַלָּה
וְקִדְשׁ זֶה לְמַטָּה, זֶה גִּמְרָא בְּדָף
ס"ג עֲמוּד ב' בְּשַׁבָּת. אִז עַכְשָׁו
אֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים, אִז אֲנִי גִרְתִּי
חֲמֵשׁ דְּקוֹת לִיד זֶה (סְטֵלָה מֵאֲרִיס),
שֵׁם אַבָּא,

אז עַכְשָׁו מְדַבְּרִים, אִז כָּל גְּלִית
הוּא לֹא שׁוּה פְּרוּטָה, כָּל
גְּלִית אִז בְּמָה דְּוֹד קוֹנָה אֶת
מִירְב? עֶשֶׂר גְּדוּל אִי אֶפְשָׁר, אֶתָּה
לֹא יָכוֹל [לְמִדַּשׁ ב] עֶשֶׂר גְּדוּל, אֶתָּה
צָרִיךְ לְהַגִּיד אֶלֶף דּוּלָר אֲלֵפִים
דּוּלָר, וּלְהַחֲזִיק אֶת זֶה בְּמִזְמָן.
אִם זֶה בְּבִנְק זֶה לֹא שׁוּה כְּלוּם,
הַבְּנֵקִים פְּשְׁטוּ אֶת הַרְגֵל, אִין
בְּנֵקִים הַיּוֹם, נִגְמַר הַבְּנֵקִים, אֲבָל
מְנַהֲלֵי הַבְּנֵקִים גּוֹנְבִים אֶת כָּל
הַכֶּסֶף שָׁמַיִם בְּהַמּוֹרִים, וְהַבְּנֵק

כְּמָה שׁוּה גְּלִית? נִגִּיד יְרַמְטִיא
בְּפָרְק חֲמִישִׁי ב[עֲרִינ]!]; (תְּמוּדָה) הִיא
שְׁקֵלָה אֶת בְּתָה זֶהֱב. כְּמָה שׁוּה
גְּלִית, צָרִיךְ לְדַעַת, בְּשׁוּק כְּמָה
אָדָם מוֹכֵן לְשֵׁלִם עַל גְּלִית? כְּמָה
הוּא מוֹכֵן לְשֵׁלִם? הַתּוֹרָה אוֹמַרְת
גְּלִית לֹא שׁוּה אֶפְלוּ פְּרוּטָה, שׁוּם
דְּבַר לֹא. דְּוֹד לּוֹקַח מִקָּל הוּא
אוֹמֵר לוֹ קִישְׁתָּא, הוּא אוֹמֵר;
"הַכֶּלֶב אֲנִכִּי" (שְׁמוּאֵל א' י"ז מ"ג) הוּא
(- גְּלִית) לֹא מוֹחֵל, עַד הַיּוֹם הוּא לֹא
מוֹחֵל. הִיָּה יוֹם כְּפּוֹר הוּא לֹא
מִחֵל לוֹ, עַל זֶה אֲנִי לֹא יִמְחֵל לָךְ!
אֶתָּה רְאִיתָ פַּעַם אָדָם בָּא עִם מִקָּל
נִגַּד אָדָם כְּמוֹ גְּלִית עֶשֶׂר - עֶשְׂרִים
מְטָר, הוּא אוֹמֵר לוֹ קִישְׁתָּא לְקַח
לוֹ אֶת הַמִּקָּל הוּא אוֹמֵר עִם
הַמִּקָּל קִישְׁתָּא קִישְׁתָּא תֵּלֵךְ! הוּא
אוֹמֵר; "הַכֶּלֶב אֲנִכִּי" הוּא אָמַר
אֶתָּה כָּלֵב בֶּן כָּלֵב אֶתָּה! אֲנִי לֹא
יודֵעַ מִי אֶתָּה? אֲנִי יודֵעַ מִי אֶתָּה,
הַסְּבִתָּא שְׁלִי זֶה אַחוֹת שְׁלֵ אִמָּא
שְׁלָךְ, הַכֹּל הִיא סְפָרָה לִי, אֵיךְ
נוֹלְדָתָ, בְּאִיזָה בֵּית חוֹלִים נוֹלְדָתָ.
אני נוֹלְדָתִי לִיד סְטֵלָה מֵאֲרִיס,

מֵרֵאִי מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

וְשִׁקְלָה מִשְׁקֵלָה זֶהֱב

11 עֲרִינ י"ט.: מַעֲשֵׂה בְּאִמָּה שֶׁל יְרַמְטִיא
שְׁאִמְרָה מִשְׁקֵל בְּתִי עָלַי וְעָלְתָה לִירוּשָׁלַיִם

שעור שנמסר בשבע ברכות ליניטו פת לנגדו בכורו תבינו הרה"ח ר' נחמן צוקר שליט"א עב"ג הרה"ח ר' נחמן גולדשמידט שליט"א ליל שלישי אור לי"ב אלול פּרשת כי תבוא

שום דְּבַר לא! אז שׁוֹאֵל הַקְּצוֹת
בְּמָה דָּוֵד מְקַדֵּשׁ אֶת מִירְבָּ? אֶת
הַרְאִשׁוֹנָה. אִז הוּא אוֹמֵר הוּא
מְקַדֵּשׁ אוֹתָהּ בְּמָה שֶׁהוּא הִכָּה אֶת
גְּלִית. הַמְּכָה שְׁוֹה פְּרוּטָה. גְּלִית
עֲצָמוּ לא שְׁוֹה גְּרוּשׁ, לא שְׁוֹה,
שׁוּם דְּבַר לא, אֶפְלוּ הֶבֶל פֶּה הוּא
לא שְׁוֹה, "הֵן גּוֹיִם כְּמֵר מְדַלִּי
וְכִשְׁחַק מֵאֲזִינִים נִחְשְׁבוּ הֵן אֵיִים
כְּדֵק יִטּוּל" (ישעיהו מ' ט"ו) אָבֵל
הַמְּכָה! וְהִיּוֹת וְשׁאוֹל שְׁכַר אוֹתוֹ
לְתַת מִכָּה, וְזֶה לא צָרִיךְ קִנְיָן, [כזה
קדשה].

פּוֹשֵׁט אֶת הַרְגֵל, אֵינן ^[12]. וְלָכֵן הִפְסֵף
שׁוֹשׁ בְּבִנְךָ לא נִחְשֵׁב כְּכֶסֶף שֶׁעַל יָדוֹ אֶפְשֵׁר לְקַדֵּשׁ
אִשָּׁה, כִּי יָכוֹל לְאָבֵד אוֹתוֹ פְּרָעָע].

אז אֵיךְ אָדָם מְקַדֵּשׁ אִשָּׁה בְּמָה?
בְּכֶסֶף שׁוֹשׁ לוֹ בְּבִנְךָ? זֶה רַק
מִסְפָּרִים זֶה שׁוּם דְּבַר לא, יֵשׁ לוֹ
מִיְלִיּוֹן, זֶה אֶחָד עִם שֵׁשׁ אֶפְסִים,
זֶה נִשְׂאָר אֶפְסִים.

אז בְּמָה דָּוֵד מְקַדֵּשׁ אוֹתָהּ? אִז
בְּזֶה שֶׁהוּא הִרְגָה אֶת
גְּלִית...?, גְּלִית עֲצָמוּ הוּא לא
שְׁוֹה כְּלוּם! הוּא פְּחוֹת מְכָלָב,
הוּא אֶפְלוּ כְּלָב הוּא לא שְׁוֹה!

❦ מֵרֵאִי מִקּוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת ❦

לְאָרְץ, בְּנֵךְ שְׁלָם גְּבוּי אוֹתוֹ, מֵהַמְּנַהֲלִים גְּבוּי
אוֹתוֹ, אֶת כָּל הַפְּקֻדוֹת וְשִׁמּוֹ בְּהַמּוֹרִים רְצוּ
לְהַרְוִיחַ פִּי שְׁתִּים, וְהַפְּסִידוּ פִי שְׁתִּים.

¹² יֵשׁ מִקְסִימוּב עַד הַיּוֹם הִיא יוֹשֶׁבֶת בְּבֵית
סֹהַר, הוּא עֶבֶד עֶשֶׂר שָׁנִים, הִיא וְאֵחַ שְׁלֵה, גַּם
(...) הִיא מְעַרְבַּ בְּזֶה, לָכֵן הוּא לא יָכוֹל לְחַזֵּר

שְׁעוֹר שְׁמֹסֵר בְּשִׁבְעַת בְּרִכּוֹת לִנְיַתוֹ בַּת לִנְכְדוֹז בְּמִירוֹת חֲבִיבוֹ הַרְהוּ"ח ר' נַחֲמָן צוֹרֵךְ שְׁלִיט"א עַבְדְּג' הַרְהוּ"ח ר'
נַחֲמָן גּוֹלְדֵ'שְׁמִידֵט שְׁלִיט"א לֵיל שְׁלִישִׁי אוֹר לֵי"ב אֵלּוּל פְּרֻשֶׁת כִּי תָבֹא

צָרִיךְ - לֹא קִנְיָן וְלֹא עֲדִים. בְּרַגְעַ
שְׁנַגְמַר הַשְּׁכִירוֹת עֲשֵׂה מָה
שְׁסַכְמָנוּ, אֲנִי חָיִב לְשִׁלֵּם לוֹ מִיָּד
אֶת כָּל הַכֶּסֶף שֶׁהִבְטַחְתִּי לוֹ
שִׁדְבָרְנוּ.

או עֲכָשׁוּ אִזּוֹ אִם גְּלִית, אִזּוֹ גְּלִית
עֲצָמוֹ לֹא שׁוּהָ אֶפְלוֹ פְּרוּטָה,
אֲבָל הַמֶּכֶה שׁוּהָ! הַמֶּכֶה שֶׁשָּׂאוֹל
הָיָה מוֹכֵן לְשֹׁכֵר כָּל אֶחָד, כָּל גּוֹי,
בְּשִׁבִיל לְתַת לוֹ אֵיזָה מֶכֶה,
קִישְׁתָּא לְתַת לוֹ קֶצֶת מֶכֶה, בְּ...
מִשֶּׁה נִתֵּן לְעוֹג בְּעֵקֶב, מִשֶּׁה רַק
הִגִּיעַ עַד הָעֵקֶב שֶׁל עוֹג מְלֶךְ
הַבָּשָׁן הוּא הָיָה גְבוּהָ אֵיזָה
קִילוֹמֶטֶר אוֹלֵי. רַק לְעֵקֶב הוּא
קִפְצָה עֲשֵׂר אַמּוֹת וְגִרְזָן עֲשֵׂר
אַמּוֹת, וְהוּא בְּעֲצָמוֹ (- מִשֶּׁה) עֲשֵׂר
אַמּוֹת, וּבְיַחַד הִגִּיעַ רַק עַד הָעֵקֶב.
אִזּוֹ בְּסִדֵּר הוּא נִתֵּן לוֹ מֶכֶה לְעֵקֶב
אִזּוֹ הוּא הַתְּמוּטֵט, לְפַעְמִים...
מֶכֶה שֶׁל מִשֶּׁה זֶה מֶכֶה, זֶה כְּמוֹ
שְׁצָרִיךְ אִזּוֹ הוּא הַתְּמוּטֵט וְנִפְל.
גְּלִית גַּם כֵּן, הַמֶּכֶה שׁוּהָ מִשֶּׁהוּ,
הַמֶּכֶה שׁוּהָ פְּרוּטָה, אִזּוֹ זֶה תִּרְצָנוּ
בְּנוֹגַע לְמִירְב, אִזּוֹ אֵיפֹה
הַפְּרוּטָה? הַפְּרוּטָה הִיא בַּמֶּכֶה
שֶׁגְּלִית קִבֵּל.

בי שְׁכִירוֹת לֹא צָרִיךְ קִנְיָן, אִם
אֲנִי שׁוֹכֵר מִיִּשְׁהוֹ לְצַבֵּעַ לִי
אֶת הַבַּיִת, וְאֲנִי אוֹמֵר; תִּקְבַּל עַל
כָּל הַחֲדָרִים עֲשֵׂר אֶלֶף שֶׁקֶל, וְעַל
כָּל חֲדָר אֶלֶף שֶׁקֶל. אִזּוֹ בְּרַגְעַ
שֶׁהוּא גָמַר לְסִיד וְלְצַבֵּעַ אֲנִי חָיִב
לְשִׁלֵּם לוֹ, אֲנִי לֹא צָרִיךְ אֶפְלוֹ
עֲדִים, כִּי אֲנִי מוֹדֶה, אֲנִי אוֹמֵר לוֹ;
אֲנִי מוֹדֶה שְׁאִמְרֵתִי לָךְ. [וְאִם אִם אוֹמֵר
אֲחֵר כֵּן] אֲבָל מָה פִּתְאֹם אֶתָּה חָיִב
לִי גַם כֶּסֶף, אֶתָּה שְׁרַפְתָּ לִי, הִרְסַתָּ
לִי אֶת הָאוּטוֹ, נִתְתִּי לָךְ אֶת
הָאוּטוֹ, הוּא עֲשֵׂה רִשְׁיוֹן מְזִיף,
וְהוּא עֲשֵׂה תְּאוֹנָה, וְעֲכָשׁוּ הֵם לֹא
מְקַבְּלִים מִהִבְטוּחַ, הִרְסָה לִי אֶת
הָאוּטוֹ, הָאוּטוֹ לְבַד שׁוּהָ מֵאָה
אֶלֶף שֶׁקֶל. אֶתָּה רוֹצֵה עֲכָשׁוּ עֲשֵׂר
אֶלֶף שֶׁקֶל עַל הַסִּיד? תְּבִיא
מִקְדָּם מֵאָה אֶלֶף שֶׁקֶל עַל הָאוּטוֹ
שְׁשֶׁרַפְתָּ לִי, אֲבָל אֲנִי מוֹדֶה
שְׁסַכְמָתִי אִתּוֹ [כִּמְהָ אִשְׁלֵם לוֹ עַל סִיד],
אֲבָל אֲנִי אוֹמֵר לֹא [שְׁאִינִי חָיִיב לְשִׁלֵּם לוֹ
כִּיּוֹן שֶׁהוּא חָיִיב לִי מִמָּקוֹם אֲחֵר], אֲנִי אוֹמֵר
שֶׁהוּא יִסִּיד לִי אֶת הַבַּיִת, (יִתֵּן לִי)
[וְאִנִּי אִתּוֹ לֵן] עֲשֵׂר אֶלֶף, הוּא סִיד לִי
שֶׁשׁ חֲדָרִים, כָּל חֲדָר אֶלֶף שֶׁקֶל,
זֶה שֶׁשׁ אֶלֶף שֶׁקֶל. עַל דְּבוּר
בְּעִלְמָא הוּא חָיִב, שְׁכִירוֹת לֹא

שעור שנמסר בשבע ברכות לנינתו בת לנדבו בכורו חביבו הרה"ח ר' נחמן צוקר שליט"א עב"ג הרה"ח ר' נחמן גולדשמידט שליט"א ליל שלישי אור ל"ב אלול פְּרַשְׁתַּי כִּי תָבוֹא

אָבֵל מָה עִם מִיכַל? עֲכָשׁוּ בָא דוֹאג הָאָדוּמִי וְאָמַר שְׂזֵה לֹא חָל, כִּי הוּא מוֹרֵד בְּמַלְכוּת הוּא חֵיב מִיתָה, אַז הוּא אָמַר מָה קוֹרָה עִם מִיכַל, בְּמָה [דוּר] מְקַדֵּשׁ אֶת מִיכַל? אַז אָמְרוּ לְשֹׂאוֹל, תִּגִּיד לּוֹ שְׂיָבִיא לָךְ מֵאָה עֲרֻלוֹת. זֶה שֶׁהוּא פִּגְעַת בְּגֻלְתָּ, זֶה סוּמָא בְּאַרְבָּה, זֶה קוֹרָה מְקַרָּה, בְּסוֹדֵר אָדָם יָכוֹל לְהַפִּיל אֶת הָעֵנֶק כְּמוֹ גְּלִית, [שֶׁהִיא] אוֹלֵי עֵנֶק מֵאָה מְטֵר, מִיֵּד יוֹדֵעַ כְּמָה הִיָּה גְדוֹל עֶשֶׂר מְטֵר - מֵאָה... אָבֵל זֶה סוּמָא בְּאַרְבָּה, זֶה דֶּרֶךְ מְקַרָּה. אָבֵל שְׂעִשְׂה מְלַחְמָה, נִרְאָה אוֹתוֹ עוֹשֶׂה מְלַחְמָה פְּעַם, שְׁנַלְחָם, הוֹלֵךְ בְּפִלְשְׁתִּים. דְּוֹד אוֹמַר בְּסוֹדֵר, מָה שְׂאִתָּה רוֹצֶה אִתָּה רוֹצֶה מְלַחְמָה? מְלַחְמָה. טוֹב [שֹׂאוֹל אוֹמֵר לְדוּר] תָּבִיא לִי מֵאָה רֵאשִׁים - מֵאָה עֲרֻלוֹת, הוּא [דוּר] אוֹמַר לָמָּה מֵאָה? לָמָּה לֹא

מֵאֲתִים? אִם כָּבֵר, אַז כָּבֵר. אִם כָּבֵר, אוֹמְרִים אַז כָּבֵר. אִתָּה רוֹצֶה מֵאָה, אֲנִי יָבִיא לָךְ מֵאֲתִים, הַצְדִּיק תְּמִיד הוּא פִי שְׂתִים! אַז הוּא מְבַקֵּשׁ מֵאָה הוּא מְבִיא לוֹ מֵאֲתִים - פִּי שְׁנַיִם. אַז אוֹמְרָת הַגְּמֵרָא מָה זֶה שְׂוֵה מֵאָה עֲרֻלוֹת, שֹׂאוֹל אָמַר מֵאָה עֲרֻלוֹת אִתָּה לֹא יָכוֹל לְקַדֵּשׁ בְּמֵאָה, אִם אִתָּה לֹא מְקַדֵּשׁ בְּפִרוּטָה, מֵאָה עֲרֻלוֹת לֹא [שְׂוֵה בְּשִׁבִיל לְהַחִיל קְדוּשָׁין]. אַז אוֹמְרָת הַגְּמֵרָא לֹא, חֲזִי לְכֻלְבֵי וְשֹׁנְרֵי פִה רוֹאִים שְׂצָרִיכִים לְגַדֵּל כְּלָבִים. כִּי לָמִי הוּא יִתֵּן אֶת הָעֲרֻלוֹת? לְכֻלְבִים.

בְּתוֹב

[שְׁשֵׁלְמָה שִׁלַּח לְשֹׂאוֹל בְּבֵית הַמְדַרְשׁ שְׁנֵי שְׂאוֹלוֹת בְּהַלְכָה:] 'כְּלָבִים שֶׁל בֵּית אָבִא רַעֲבִים', הַכְּלָבִים הֵיוּ רַעֲבִים, הוּא שׂוֹאֵל מָה עוֹשִׂים עִם הַכְּלָבִים. זֶה כְּתוֹב בְּמַגְלָה עֲמֻקוֹת ק"מ¹³; [וְכֵן הַשְּׂאֵלָה

מֵרֵאשִׁית מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

שֶׁיֵּצֵאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם כְּתִיב וְלָכֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִחַרְץ לְשׁוֹנוֹ (שְׁמוֹת י"א [ז]).
וְלָכֵן הוֹצֵרֶךְ שְׁלֹמֹה בְּנוֹ לְשֹׂאוֹל מִסְנֵה־דְרִין (בְּפִרְק בְּמַה מְדַלִּיקִין [שְׁבַת] דָּף ל' [ע"ב]) אָבִא מֵת וְכֻלְבִים שֶׁל בֵּית אָבִא רַעֲבִים. בְּכֵאֵן יֵשׁ שְׂאֵלָה גְדוֹלָה אֵיךְ יִזְלַל שְׁלֹמֹה בְּכַבּוּד דוּד אֲבִינוּ, וְלִשְׂאוֹל עַל יְדֵי אִישׁ אֶחָד שְׁתֵּי שְׂאוֹלוֹת הַלְלוּ, וְהֵלֵא כָל אִישׁ מִשְׁכִּיל יִשְׁתוּמֹם עַל זֶה, וְכִי קִצְרָה

¹³ מַגְלָה עֲמוּקוֹת עַל וְאִתְחַנֵּן - אוֹפֵן קָמַ וְכֵן דוּד שְׁבִנָּה יִסוּדֵי הַמְקַדֵּשׁ הִיָּה מְסִיטְרָא דְנוּקְבָא, כְּמ"שׁ וְאִנִּי עֹבֵד בְּן אִמְתָּךְ (תְּהִלִּים קי"ו [קטז טז]), ב"ן דֵּיִקָּא, לָכֵן הַתְּפִלָּל כִּי סְבֻבוּי כְּלָבִים (תְּהִלִּים כ"ב [כב ז]), הַצִּילָה מִיֵּד כְּל"ב יְחִידָתֵי (שֵׁם) (שֵׁם תְּהִלִּים כב כא), וְהוֹצֵרֶךְ לְעִמּוּד בַּחֲצוֹת לַיְלָה לְשִׁבְרַח מִשְׁמוּרָה שְׁנִיָּה כְּלָבִים צוּעֻקִים (בְּרֻכּוֹת ג' ע"א), שְׂבֹאוֹתוֹ פִּרְק

שְׁעוֹר שְׁנַמְסָר בְּשִׁבְעַת בְּרֻכּוֹת לְנִינְתוֹ בַּת לְנִכְדוֹ בְּכוֹרוֹ חֲבִיבוֹ הַרְחֵם ח"ר נַחְמָן צוֹנְקֵר שְׁלִיט"א עב"ג הַרְחֵם ח"ר נַחְמָן גּוֹלְדְּשְׁמִידְט שְׁלִיט"א לִיל שְׁלִישִׁי אוֹר לִי"ב אֶלּוֹל פְּרֻשֶׁת כִּי תָבוֹא

לְבַסְתָּן לְרֵאוֹת מִי עוֹשֶׂה רַעַשׁ. כִּי הוּא לֹא הִפְסִיק מִלְמוֹדוֹ, הוּא יָדַע שֶׁהוּא יָמוּת בַּשַּׁבָּת, שְׁבוּעוֹת חָל בַּשַּׁבָּת. אִז הוּא יֵצֵא הַחוּצָה

הַשְּׁנִיחַ שֶׁשָּׁלַח הַיָּא: אָבָא (- דוד המלך) הַתְּגַלְגַּל מִכָּל הַמְדַרְגּוֹת [ויש עליו שמש], הַמֵּיתָה הֵיטָה מֵיטָה שֶׁהוּא הַתְּגַלְגַּל מִכָּל הַמְדַרְגּוֹת. הוּא יֵצֵא

מראי מקומות והערות

שיזכה לשם של ב"ן שיעמוד בכל חצות לילה, וכן שלמה היה חייו נ"ב שנה, שהוא סוד שם של ב"ן, וגם בשבילו נחרב נ"ב שנה, כמו שכתבו רז"ל בשבת (קמ"ה ע"ב) מאדם עד בהמה נדדו (ירמיה ט ט), בהמ"ה בגימטריא נ"ב, ושבח זה שלח שלמה לסנהדרין כשמת אביו בשבת של עצרת, (כמו שכתבו התוספות פרק קמא דתגיגה (י"ז ע"א ד"ה אף), והביא שם ראייה מירושלמי (הגיגה פ"ב ה"ג)), שבו ניתן תורה שבכתב, ונסתלק דוד שהוא סוד תורה שבעל פה, בעת רצון במנחה בשבת בשעה שע"א פקחא שולט בעולם, ולכן הודיע זה לסנהדרין מאחר שאבא מת, והוא עמד כל ימיו לקביל הכלבים שהם סוד חצות לילה, ועתה כלבים של בית אבא רעבין, מי יקום לנו עם מרעים (תהלים צד טז), הם הם הכלבים, כמ"ש דוד כי סכבוני כלבים עדת מרעים הקיפוני (תהלים כב), ומי יתיצב לי עם פועלי און, לעמוד במקום אבא ולהגין לנו בעד כלבים החיצונים שהם רעבים פצו עלינו פיהם מכאן ולהבא. והתשובה מן הסנהדרין היתה ברזא דחכמתא, שצריך להשתיק המקטרגים וליתן לתוך פיהן חולקא דילהון, (כדאיאת בזוהר אחרי מות [ח"ג] עמוד ק"ב [זוהר ח"ג ס"ג ע"א], ובפנחס [שם] עמוד תל"ט [זוהר ח"ג רל"ח ע"א]), וזה סוד חתוך נבילה לפני כלבים. ועל השאלה השנייה שהודיעם העדר דוד, השיבו שאין לנו תמורתו בזה העולם להתייצב עם פועלי און, אבל העמיד הקב"ה תרין כרובים שהם סוד מטטרון סנדלפון, שהם עומדין בשעה שאין מיין נוקבין לתתא, מתעוררין יחוד העליון, שלולי זה לא היה תקומה בעולם.

יד שלמה לשלוח מן המשרתים אשר לפניו שלא יבא לשאול ב' שאלות אלו ביחד לדמות אביו לכלב, עד שהוצרך אחר כך לזלזל בכבוד אביו ולומר עליו כי לכלב חי טוב מן אריה המת (קהלת ט ד), אנת שלמה אן חכמתך אן סוכלתנותך. אבל כל מילי דשלמה מלכא כולא ברזא דחכמתא עילאה, כל יומי דדוד הוי קאים בפלגא דלילה, כמ"ש חצות לילה אקום להודות לך כדאיאת (בברכות דף ג' [ע"ב]), והטעם אמר מקודם זה חבלי רשעים עודני (תהלים קי"ט [ק"ט סא]), עבור הרשעים שסכבו כלבים, הוצרך לעמוד כל חצות לילה כנגד כח כלבים שצועקים באותו פרק, ואמרו בגמרא שעד חצות לילה היה עוסק בתורה מכאן ואילך בשירות ותשבחות (ברכות שם), וזה מרמז בתחילת הלילה שאז הקליפות באים לשלוט בעולם, כסוד אז תרמוש כל חיתו יער (תהלים ק"ד [קד כ]). ז"ש חבלי רשעים עודני (שם קי"ט) כד רמיש לילה, לכן תורתך לא שכחתי שהיה עוסק בתורה, ואחר כך מחצות לילה ואילך אקום להודות לך בשירות והודאות (תהלים ק"ט סב), והיה מתגבר כארי וכשחל, לכן 'שכחתי חצות לילה, ר"ת שח"ל, שבוזה הגביר תרין סיטרין בישין, והם ב' משמורות משמורה של חמור שהוא רה"ב, ומשמורה שנייה שכלבים צועקים הוא סמא"ל, שניהם יחד בגימטריא שח"ל. ולכן זכה דוד שקרא אותו הקב"ה בן, כמ"ש בני אתה"ה (תהילים תהלים ב' [ז]), וכן צוה דוד בשעת מותו שיעמוד שלמה בכל חצות לילה ויזכה לזה למעלות ב"ן, ז"ש ויצו דוד את שלמה בני"ו (מלכים א' ב' [א]), וכי עד השתא לא ידענא ששלמה בנו, אבל הכוונה שצוה לשלמה

שעור שנמסר בשבע ברכות ליניתו בת לנגדו בכורו חביבו הרה"ח ר' נחמן צוקר שליט"א עב"ג הרה"ח ר' נחמן גולדשמידט שליט"א ליל שלישי אור לי"ב אלול פֿרשת כי תבוא

הוא עושה את השדוכים.

כִּי "מְלַאכֵי יֵלֶךְ לְפָנָיִךְ" (שְׁמוֹת ל"ב ל"ד) (פְּנֹאָה הַכוּוֹנָה לְפָסוּק שְׁאָמַר אַבְרָהָם לְאַלְיָעֶזֶר: "יֵשְׁלַח מְלָאכֹו לְפָנָי" וְזֶה בְּ-בְרָאשִׁית כ"ד ז' זֶה מְלַאָךְ מִט"ט, הוּא [אַלְיָעֶזֶר] אֹמֵר אֵיךְ אֲנִי יַעֲשֶׂה שְׂדוּךְ? אֵיךְ אֲנִי יֵלֶךְ בֵּין כְּאֵלֶּה שׁוֹנְאִים. עוֹד נִהְרְגוּ שְׁנֵי מִלְיָאָרְד שִׁשׁ מֵאוֹת מִלִּיּוֹן - שְׁשִׁים אֶלֶף רְבּוֹא [בְּמִלְחַמַת הַמְּלָכִים]. אֶלֶף רְבּוֹא זֶה עֲשֶׂר מִלִּיּוֹן, וְכַפּוֹל מֵאַתִּים שְׁשִׁים זֶה שְׁתֵּי מִלְיָאָרְד שִׁשׁ מֵאוֹת. אֵז כָּלֶם גּוֹאֲלֵי דָם, מְחַבְּרוֹן עַד חֶרֶן, יֵשׁ לָנוּ כְּלֵי סוּף גּוֹאֲלֵי דָם. אֶחָד נִהְרַג אָבָא שְׁלוֹ, אֶחָד אַח שְׁלוֹ, אֶחָד הֵבֵן שְׁלוֹ, כָּלֶם גּוֹאֲלֵי דָם. אֵיךְ אֲנִי

הַתְּגַלְגַּל מְכַל הַמְּדַרְגּוֹת, פְּשוּט הַתְּגַלְגַּל נִשְׁכָּב בְּשִׁמְשׁ, שְׁתִּים עֲשָׂרָה בְּצַהָרִים בְּשִׁמְשׁ, חֲמִשִּׁים מַעְלוֹת חַם, הַגּוּף יִרְקָב. אֵז הוּא שׁוֹאֵל; רְבוּנוּ שְׁל עוֹלָם, אָבָא מוּטָל בְּחַמָּה, וְכֻלָּבִים שְׁל בֵּית אָבָא רַעֲבִים. [וְקִשָּׁה] מָה שְׁיָךְ אֶחָד לְשָׁנִי? תְּשַׁלַּח שְׁנֵי שְׁלִיחִים, שְׁלִיחַ אֶחָד שׁוֹאֵל אֶת שְׁתֵּי הַשְּׁאֵלוֹת, עַל אָבָא וְעַל הַכְּלָבִים? אֵז אֹמֵר הַמְּגַלָּה עֲמַקוֹת, שְׁמִשְׁמָרָה רֵאשׁוּנָה חֲמוֹר נוֹעַר, מְשִׁמָּרָה שְׁנֵיהַ הַכְּלָבִים צוֹעֲקִים, וְשְׁלִישִׁית אֵז תִּינוּק יוֹנֵק מְשָׁדִי אִמוֹ, תִּינוּק זֶה מְלַאָךְ מִט"ט שֶׁהוּא בְּכָל הַחַתָּנָה נִמְצָא מְלַאָךְ מִט"ט, הוּא עוֹשֶׂה אֶת הַחַתָּנָה

שעור שנמסר בשבע ברכות לניחתו בת לנכדו בבורו חביבו חרה"ר נחמן צוקר שליט"א עב"ג חרה"ח ר' נחמן גולדשמידט שליט"א ליל שלישי אור ל"ב אלול פְּרַשְׁתָּ כִּי תבוא

הַמַּיִם. אִז הִיא יִצְאָה, פַּעַם
רֵאשׁוֹנָה בַחַיִּים הִיא יוֹצֵאת
מֵהַבַּיִת. וְאַסּוּר [אצל הגויים אז] שְׂיֵהֶיָהּ
בַחֲזָרִים בְּרַחֲבוֹת [בשעות שהשואבות
ברחוב], כְּתוּב שׁ"לְעַת עָרַב צֵאת
הַשׁוֹאֲבוֹת" (בְּרֵאשִׁית כ"ד י"א) רַק
הַשׁוֹאֲבוֹת הוֹלְכוֹת, אֵין בְּנִים, לֹא
זֶה יִשְׂרָק, וְזֶה יַעֲשֶׂה כְּכֹה, וְזֶה
יִשְׁאַל מָה שְׁלוֹמָךְ, וְיִגִּיד אֲנִי יְכוּל
לְלוֹת אוֹתָךְ הַבֵּיתָה, יִרְאֶה שֶׁהִיא
סוֹחֶכֶת כִּד כְּבִד אִז הוּא יְבוֹא
לְעֶזֶר לָהּ, אֵין! אֵין בְּנִים, אֵין
בַחֲזָרִים! חֲצִי שְׁעָה אַחֲרוֹנָה לְפָנֶי
הַשְּׂקִיעָה, הוֹלְכוֹת רַק בְּנוֹת,
שׁוֹאֲבוֹת מֵהַבָּאָר – רַבַּע שְׁעָה עַד
לְמַעַיִן – שׁוֹאֲבוֹת מֵהַעֵין מֵהַמַּעַיִן
וְחֻזְרוֹת הַבֵּיתָה, וְחֻזְרוֹת לְחֹזֵר
לְפָנֶי הַשְּׂקִיעָה. אִם חֻזְרוֹת אַחֲרֵי
הַשְּׂקִיעָה שׁוֹכְרִים לָהֶם אֶת
הַעֲצָמוֹת.

בְּאַפְגָּנִיסְטָן,

בְּטֵהֶרֶן,
בְּשִׁטְחֵי
ס, אִם בַּת בָּאָה אַחֲרֵי הַשְּׂקִיעָה,
שׁוֹכְרִים לָהּ אֶת כָּל הַעֲצָמוֹת, אֵין
דְּבָר כְּזֶה. קוֹשְׁרִים אוֹתָהּ לְגֹדֵר
עִם סְמֶרְטוּט בְּפֶה, בְּגֶשֶׁם בְּשֶׁלֶג,
לֹא מְשֻׁנָּה, וְהִיא צוֹעֶקֶת, סְמֶרְטוּט
בְּפֶה, יְכוּלָה... מֵהֶרְגַע שֶׁהִיא

יֵלֵךְ, אֵיךְ אֲנִי יַעֲבֹר? אִז הוּא אוֹמֵר
זֶה לֹא עֲנִינְךָ שְׁלָךְ אֶתָּה תִצָּא;
"מִלְּאֲכִי יֵלֵךְ לְפָנֶיךָ" אֵיךְ שֶׁהוּא
יוֹצֵא – עִם עֲשָׂרָה גְמָלִים – אֵיךְ
שֶׁהוּא יוֹצֵא, אִז כָּלֶם עָפִים
בְּאוֹר. כְּשֶׁהוֹלְכִים עִם הַצְּדִיק
כָּלֶם עָפִים בְּאוֹר! הַכֹּל עָף
בְּאוֹר! אֲדָם רוֹצֵה לְלַכֵּת עִם
הַצְּדִיק, אִז הוּא עָף בְּאוֹר, אִז
הוּא עָף בְּאוֹר!

אַבְל

אֵלִיעֶזֶר אוֹמֵר אֵיךְ אֲנִי
יִמָּצָא אוֹתָהּ? אַבְרָהָם
אוֹמֵר; אִשָּׁה "בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא
יִדְעָה" (בְּרֵאשִׁית כ"ד ט"ז) הוּא אוֹמֵר
הֵיְתָה אִשָּׁה אַחַת בְּכָל חַרְן, אִז
תִּמָּצָא – תֵּלֵךְ תִּמָּצָא אֶת הָאִשָּׁה
הַזֹּאת! מָה עִם מִיקְרוֹסְקוֹפ? עִם
מְכַשִּׁיר אֶלְקָטְרוֹנִי? אֵיךְ תִּמָּצָא
אוֹתָהּ? אֵיךְ תִּגְלֶה אוֹתָהּ? הוּא
אוֹמֵר; "מִלְּאֲכִי יֵלֵךְ לְפָנֶיךָ"
הַמְּלֵאךְ יִרְאֶה לָךְ.

אִז אֵיךְ... [היה הנס שאליעזר פגש ברכקה],

כְּתוּב בַחַיִּים רְבֵקָה לֹא יִצְאָה
מֵהַבַּיִת, בַחַיִּים הִיא לֹא יִצְאָה
מֵהַבַּיִת, בְּאוֹתוֹ יוֹם כָּלֶם הָיוּ
חוֹלִים כָּל הַמְּשֻׁרְתִים שְׁלָחוּ
אוֹתָהּ לְהַכִּיָּא מִים מֵהַבָּאָר, נִגְמַר

שעור שנמסר בשבע ברכות לינייתו פת לנגדו בכורו חביבו הרה"ח ר' נחמן צנוקר שליט"א עב"ג הרה"ח ר' נחמן גולדשמידט שליט"א ליל שלישי אור ל"ב אלול פּרשת כי תבוא

מגיעה עד הבקר - עד ותיקין היא קשורה לגדר, וגם קצת נותנים לה קצת ככה משכנתא קצת, והיא רק אחרה חמש דקות אחרי השקיעה.

אין רבקה [יצאה לשאוב מים] "לעת ערב" היא צריכה להגיע בזמן. והיא צריכה להשקות עשרה גמלים, עשרה גמלים. ואליעזר אומר [שידע שהיא המיועדת ליצחק אם] היא תציע [להשקות את הגמלים], לא שאני יגיד לה, היא צריכה להציע.

אדם בא, הוא אומר; אפשר לקבל פוס מים, אתה מקבל שתי כוסות מים, למה כוס? אתה ישר מגישים לו פי שנים! אולי הוא לא שתה כל היום אולי הוא לא שתה, הוא עכשו מגיע מאומן הוא לא שתה שלוש ימים הוא היה יומים בדרכים, לא שתה לא אכל, עכבו אותו בגבול, אומרים לו הפספורט שלך - זה לא שלך, בסוף הוא הגיע, שלושה ימים הוא לא אכל, הוא לא שתה, אז תביא לו שתי כוסות.

אז הוא אומר האשה שאני יגיד לה "מעט מים" (בראשית כ"ד י"ז) טפה מים, והיא אומרת לא תשתה, ואני יביא לך, לגמלים שלך, ויש נס שגם לא היה חמורים שם, אחרת גם לחמורים היתה מביאה, היא לא היתה גומרת [ואם הייתה מאחרת היו מענישים אותה, כפי שהזכיר, וזו היה גדולתה], אז הכד קפצה מעצמה, הכד קפצה מעצמה, וזה "לעת ערב" אם היא תאחר חמש דקות, שוכרים לה את העצמות, אין דבר כזה, אסור לאחר! אסור שבת תגיע אחרי השקיעה בלילה, אין דבר כזה. והיא אומרת לא אני ישקה לך את הגמלים אני ישקה לך את הכל, "אתה הכחת לעבדך ליצחק ובה אדע פי עשית חסד עם אדני" (בראשית כ"ד י"ד) אם היא תשקה את הגמלים גם כן; "אתה הכחת לעבדך ליצחק ובה אדע כי עשית חסד עם אדני".

ואז הוא "והאיש משתאה" (בראשית כ"ד מ"א) אז אמרנו הוא ראה את עשו [יצא מרבקה], איך הוא עושה את השדוף הזה? אני בעצמי התנגדתי לשדוף אני

שְׁעוֹר שְׁמַסְדַּר בְּשִׁבְעַת בְּרִכּוֹת לִנְיַתוֹ בַּת לִנְכַדוֹ בְּכוֹרוֹ חֲבִיבוֹ הַרְחֵם ח' ר' נַחֲמָן צוֹנֵק שְׁלִיט"א ע"ב ג' הַרְחֵם ח' ר'
נַחֲמָן גּוֹלְדֵי שְׁמִדְט שְׁלִיט"א לִיל שְׁלִישִׁי אוֹר לִי ב' אֵלּוּל פְּרִשְׁתָּ בִי תְּבוּא

– שֶׁהוּא לָךְ אֶת הָאֱמֶת! אֲנִי מִתְבַּיֵּשׁ
לְסַפֵּר לָכֶם אֶת זֶה אָבֵל אֲנִי צָרִיךְ
לְגַלוֹת אֶת הָאֱמֶת, מָה אֲנִי יָכוֹל
לַעֲשׂוֹת, אֲנִי אָדָם נִטְרָלִי אֲנִי לֹא
יודֵעַ חֲשׁוֹנוֹת, אָבֵל רַבִּי מֵאִיר
מְדוֹז'יָקוֹב עוֹשֶׂה אֶת הַחֲשׁוֹנוֹת,
אִז בָּא אַחַד, קוֹרְאִים לוֹ רַבִּי מֵאִיר
מְדוֹז'יָקוֹב, הַנֶּכֶד שֶׁל ר' נִפְתָּלִי
רוֹפְשִׁי צַעֲרֵר הַגִּיעַ, הוּא אָמַר לִי
תְּרַגַּע תְּרַגַּע, הַשְּׂדוּף הוּא טוֹב,
אֲנִי מִמְלִיץ עָלָיו, אָבֵל שְׂאֵלְתִי
אוֹתוֹ אֵיךְ הַשְּׂדוּף טוֹב? רוֹאִים
אֶת עֵשׂוֹ; "וְכַדָּה עַל שְׂכָמָה",
הוּא אוֹמֵר תְּסַמֵּךְ עָלַי, הַנֶּכֶד שֶׁל
ר' נִפְתָּלִי רוֹפְשִׁי צַעֲרֵר אֶתָּה יָכוֹל
לְסַמֵּךְ עָלָיו, הוּא נִתֵּן אֶת הַשְּׂדוּף,
כָּל הַשְּׂדוּף זֶה הָיָה בְּגִלְלוֹ. לָמָּה?
כְּתוּב בְּאִמְרֵי נֹעַם, אֲנַחְנוּ נִבְיָא
אֶת זֶה בְּשִׁבְעַת בְּרִכּוֹת הַבָּא,
הָאִמְרֵי נֹעַם אוֹמֵר¹⁴, הוּא מְרַגִּיעַ
אֶת הַרוּחֹת, כְּלָם בְּפִתְחֵד, רוֹאִים
אֶת עֵשׂוֹ, רוֹאִים בְּמַסְכִּים, עֵשׂוֹ
סֵרְטוֹן כְּבֹר צִלְמוֹ אֶת עֵשׂוֹ אֵיךְ

כִּי רוֹאִים עַל הַבֶּן אָדָם אֶת כָּל
הַנְּשָׁמוֹת שֶׁהוּא הוֹלֵךְ
לְהִבְיָא, הַרְבֵּי'ה אוֹמֵר בְּתוֹרָה
ס"ט; שֶׁהַצְּדִיק יוֹדֵעַ [אֵת] כָּל
הַנְּשָׁמוֹת שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהִבְיָא,
הוּא רוֹאֶה אוֹתָם. וְרוֹאִים עַל
הַמְּסָךְ אֶת הַנְּשָׁמוֹת – רוֹאִים אֶת
עֵשׂוֹ, רוֹאִים אֶת עֵשׂוֹ. אִז הַגִּיעַ ר'
נִפְתָּלִי רוֹפְשִׁי צַעֲרֵר – כְּלוֹמֵר הַנֶּכֶד
שֶׁלוֹ – רַבִּי מֵאִיר מְדוֹז'יָקוֹב וְהוּא
אוֹמֵר לֹא; אַתֶּם לֹא רוֹאִים טוֹב,
אַתֶּם לֹא יוֹדְעִים לְהִסְתַּכֵּל,
תְּסַתְּפְלוּ טַפְּהָ יוֹתֵר טוֹב, יוֹתֵר
עֲמֵק, מָה תִּרְאוּ? תִּרְאוּ גַם אֶת
יַעֲקֹב! הֵם רַק רָאוּ אֶת עֵשׂוֹ,
אֵלֵי עֵזֶר וְאֲנִי רְאִינוּ אֶת עֵשׂוֹ. אָבֵל
רַבִּי מֵאִיר מְדוֹז'יָקוֹב הוּא רָאָה גַם
אֶת יַעֲקֹב אֲבִינוּ, הוּא אוֹמֵר לֹא,
יְהִיָּה לָהּ תְּאוֹמִים, אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם,
עֵשׂוֹ זֶה רַק הַקְּלָפָה, הַבֶּן הָאֱמֶתִי

❁ מֵרֵאִי מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת ❁

וְחִתָּה. עַל כֵּן יִצְחָק מִדְּתוֹ דִּי'וֹ, עוֹלָה אֲדָם חֲנִי'ה.
וְהוּוֹ הַרְמֵז "מִחֲרִי"ש" עוֹלָה יַעֲקֹב עֵשׂוֹ,
הַהֲצִלִּיחַ חֲנִי'ה"ה דְּרָכּוֹ סוֹפֵי תִּיבוֹת חֲנִי'ה, י'י
דְּרָכּוֹ אִם לֹא רְאִישֵׁי תִּיבוֹת [עוֹלָה] אֲדָם.
שְׁהִיָּה מִשְׁתַּאֲה לְדַעַת אִם הַזְּמִין ד' לְפָנָיו אִשָּׁה
כֵּן שְׁתוֹלִיד יַעֲקֹב וְעֵשׂוֹ, וְהִיָּה תִּיכוֹן אֲדָם וְחִתָּה.

¹⁴ אִמְרֵי נֹעַם עַל הַתּוֹרָה – פְּרִשְׁתַּת תּוֹלְדוֹת
וְהוּוֹ יֵשׁ לְרֵמֵז בְּפָרָא "וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֲה לָהּ
מִחֲרִישׁ לְדַעַת הַהֲצִלִּיחַ ד' דְּרָכּוֹ אִם לֹא"
[בְּרַאשִׁית כֹּד כֵּא]. כִּי אֵלֵי עֵזֶר יָדַע מָה אִשָּׁה צָרִיךְ
לְזוּג לְיִצְחָק אִשָּׁה כֵּן שְׁתַּהֲא גִלְגוּל חֲנִי'ה, בְּכַדִּי
שְׂיָצֵא יַעֲקֹב וְעֵשׂוֹ, וְהִי הַבְּרוּר גָּמוּר לְתַנְּן אֲדָם

שעור שנמסר בשבע ברכות לניעתו בת לנגדו בכורו תבינו הרה"ח ר' נחמן צוקר שליט"א עב"ג הרה"ח ר'
נחמן גולדשמידט שליט"א ליל שלישי אור לי"ב אלול פְּרֶשֶׁת בִּי תבוא

זֶה יַעֲקֹב. אֵיךְ הוּא רֹאֵה אֶת זֶה? דֶּרֶךְ הַפְּגִסוֹס הוּא רֹאֵה אֶת זֶה.
אֵיךְ? הֲיֵה כְּבָר... הַיּוֹם יֵשׁ פְּגִסוֹס יְכוּל לְהִיּוֹת עֹכְשׁוֹ יִרְאוּ אֶת זֶה,
כֹּל מֵינֵי מְכַשִּׁירִים יֵשׁ הַיּוֹם, אוֹלֵי עֹכְשׁוֹ בְּחֻקֵּי יְבִינּוּ מֵאִיפֶה

שעור שנמסר בשבע ברכות לנינתו בת לנכדו בבורו חביבו הרב"ח ר' נחמן צוקר שליט"א עב"ג הרב"ח ר' נחמן גולדשמידט שליט"א ליל שלישי אור ל"ב אלול פְּרַשְׁתָּ כִּי תבֹא

הוא רָאָה אֶת יַעֲקֹב. אֵיךְ הוּא רוֹאֶה אֶת יַעֲקֹב, הוּא אָמַר אֲנִי רוֹאֶה גַם אֶת יַעֲקֹב, אֲנִי רוֹאֶה תְּאוֹמִים, אֲנִי רוֹאֶה שְׁנַיִם. כִּךְ אֹמֵר רַבִּי מֵאִיר מִדְּזִיקוֹב אֵיךְ הוּא רוֹאֶה שְׁתֵּימָּה? אִזְ הוּא אֹמֵר פְּשׁוּט; כְּתוּב "הָאִישׁ מִחְרִישׁ" מָה זֶה "מִחְרִישׁ"? (ממשיך לבאר ענין זה בהמשך).

הוא רָאָה אֶת יַעֲקֹב. אֵיךְ הוּא רוֹאֶה אֶת יַעֲקֹב, הוּא אָמַר אֲנִי רוֹאֶה גַם אֶת יַעֲקֹב, אֲנִי רוֹאֶה תְּאוֹמִים, אֲנִי רוֹאֶה שְׁנַיִם. כִּךְ אֹמֵר רַבִּי מֵאִיר מִדְּזִיקוֹב אֵיךְ הוּא רוֹאֶה שְׁתֵּימָּה? אִזְ הוּא אֹמֵר פְּשׁוּט; כְּתוּב "הָאִישׁ מִחְרִישׁ" מָה זֶה "מִחְרִישׁ"? (ממשיך לבאר ענין זה בהמשך).

צ"ז.

עֲבָשׁוּ אֲנִי אֹמֵר גַּם יֵשׁ תּוֹרָה מ"ו שֶׁהִיא מִסְבִּירָה לְנוּ מָה קָרָה כָּאן, מָה קָרָה עִשׂוֹ, מָה קָרָה עִם אֲלֵעֶזֶר שֶׁהוּא רָאָה אֶת עִשׂוֹ, כָּאן תּוֹרָה מ"ו.

מָה זֶה קִשְׁיָא? יֵשׁ לָךְ קִשְׁיָא תִּצְעַק לָהּ, אָדָם יֵשׁ לוֹ קִשְׁיָא [א] הוּא מִתְמַרְד, נִהְיָה חֲלוּנִי, יֵשׁ לִי שְׂאֵלָה, אֲנִי רְאִיתִי מִשְׁהוּ לֹא... קִשְׁיָא הַרְבֵּה אֹמֵר תִּתֵּן [צְעָקָה], תִּלְךָ לְשִׁדָּה תִּצְעַק לָהּ, מָה אֲבָרְהֶם לֹא רָאָה שֵׁישׁ פֹּה עִשׂוֹ, אֲבָרְהֶם שָׁלַח אוֹתִי, אֲבָרְהֶם רוֹאֶה עַד סוּף כָּל הַדְּרוֹת, [אם אֵלֵעֶזֶר רוֹאֶה] אֲבָרְהֶם בְּטַח רָאָה! יֵשׁ לָךְ קִשְׁיָא עַל אֲבָרְהֶם, קִשְׁיָא עַל הַשְּׂדוּף לֹא

הַרְבֵּה אֹמֵר יֵשׁ לָךְ קִשְׁיָא? "שְׁמַע ה' קוֹלִי אֶקְרָא" (תהלים כ"ד ז) ! יֵשׁ לָךְ קִשְׁיָא לְמָה עִשׂוֹ? עִשׂוֹ זֶה "שְׁמַע ה' קוֹלִי אֶקְרָא", קִשְׁיָא זֶה תּוֹרָה מ"ו אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ אִם יֵשׁ לָכֶם אֶת זֶה בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן שְׁלָכֶם, אֲבָל פֹּה יֵשׁ לִי בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן מֵאַחֲרָי, מִצָּאֲתֵי אֶת זֶה. אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ אִם זֶה בְּכָל לִקוּטֵי מוֹהַר"ן, כִּי אֲנָשִׁים לֹא מְכִירִים אֶת זֶה...

כְּמוֹ אֲלֶדֶד וּמִיָּדָה לֹא מְכִירִים, יֵשׁ תּוֹרָה שְׁלָמָה עַל אֲלֶדֶד וּמִיָּדָה, אֹמְרִים יֵשׁ פְּרָשָׁה שְׁלָמָה עַל אֲלֶדֶד וּמִיָּדָה, אָף אַחַד בְּכָלֹל לֹא יוֹדֵעַ שֵׁישׁ תּוֹרָה כְּזֹאת. אָף אַחַד לֹא מַעֲלָה עַל דַּעְתוֹ שֶׁהַרְבֵּה עִשָּׂה מְזֶה תּוֹרָה. שֵׁישׁ תּוֹרָה צ"ז

עָשׂוּ שְׁלוֹשׁ מֵאוֹת שְׁבַעִים וְשֵׁשׁ,
שְׁלוֹשׁ מֵאוֹת וְעוֹד מֵאָה זֶה אַרְבַּע
מֵאוֹת, שְׁמוֹנִים וְשְׁבַעִים זֶה מֵאָה
חֲמִשִּׁים, הִגְעָנוּ עַכְשָׁיו לְחֲמֵשׁ
מֵאוֹת חֲמִשִּׁים, נִשְׁאָר לָנוּ עוֹד ב'
ו' זֶה חֲמֵשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים
וּשְׁמוֹנֶה, שְׁגִיחַל שֶׁגַם יַעֲקֹב יֵצֵא
מִרְבֵּקָה, וְשַׁעֲשׂוּ הוּא רַק קְלִיפָה
שֶׁמְקִיפָה אֶת יַעֲקֹב]

בלימוד בפקק תנועה בדרך חזרה מהעצרת

צָרִיף לְבַטֵּל אוֹתוֹ, לֹא מְבַטְלִים
סֶתֶם שְׁדוּף, צָרִיכִים לְחֹשֵׁב,
לְלַכֵּת לְשׂוּדָה לְצַעֲקַ לְה'; "שְׁמַע
ה' קוֹלִי אֶקְרָא" אֵל תְּבַטֵּל אֶת
הַשְׁדוּף, יֵשׁ לָךְ קִשְׂיָא? "שְׁמַע ה'
קוֹלִי אֶקְרָא"!

אֵל מָה הוּא עֲשֵׂה "מְחֲרִישׁ" [כלומר
מְבַטֵּל הַשְּׂאֵלָה בְּלִבּוֹ, וְאֵינוֹ הוֹלֵךְ אַחַר
שְׂרִירוֹת לִיבּוֹ מִפְּנֵי הַשְּׂאֵלָה, כְּפִי שֶׁהוֹכִיר לְמַעֲלָה] -
הוּא הַתְּחִיל לְצַעֲקַ לְה', [ובזכות זה
גִּילָה] "מְחֲרִישׁ" זֶה גְּמַטְרִיא יַעֲקֹב
רְעִשׂוּ. מְחֲרִישׁ זֶה בְּדִיּוֹק - ר' ש'
זֶה חֲמֵשׁ מֵאוֹת, מ' י' זֶה חֲמִשִּׁים,
עוֹד ח' זֶה חֲמֵשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים
וּשְׁמוֹנֶה. כְּמָה זֶה יַעֲקֹב רְעִשׂוּ?
יַעֲקֹב זֶה מֵאָה שְׁמוֹנִים וְשֵׁשִׁים,

אֵל עַכְשָׁיו הַשְׁדוּף הַזֶּה זֶה הַשְׁדוּף
הָאֲמִתִּי שֶׁמִּמֶּנּוּ יֵצֵא מֶלֶךְ
הַמְּשִׁיחַ, רַבִּי נִתָּן אוֹמֵר שֶׁפֶל
הַרְקוּדִים וְהַשְּׂמֻחֹת, שְׁאֲנַחְנוּ
מֵאֲמִינִים שֶׁמִּהֲחֻזֵּן וְהַפְּלָה הָאֵלָה
יָבוֹא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ וְנִזְכָּה לְגֵאֲלָה
הַשְּׂלָמָה.

לפני הזמון מסד שעור נוסף

אחר שהגישו דף של דברי תורה
למוריניו הרב:

אֵל מְצַאֲתָ אֶת הַכֹּל כָּאֵן... [בעניין
מעלת החתונה] הַשְּׂמֻחָה...
לְלוּחֹת שְׁנִיּוֹת, כֵּן, שְׂזָה יוֹתֵר
גָּדוֹל מִיּוֹם כְּפוֹר, שְׁבַע בְּרֻכּוֹת, זֶה
מָה שֶׁסִּמְנּוּ לִי כָּאֵן, זֶה יוֹתֵר גָּדוֹל

וכלה, אז לכלם לכל עונתי. והיא העטרה, שעטרה לו אמו - אמה עלאה, שנמחלים לו כל העונות מכל הדורות, מחטא אדם הראשון, וזה בשבע ברכות, וזה יותר גדולה מיום הכפורים. עכשו אנחנו יותר גדול מיום הכפורים, עוד שלושים יום בדיוק זה יום כפור.

מיום הכפורים¹⁵, זה אף אחד לא יודע את זה. אמרתי את זה לבעלזער רוב אמרתי לו, והוא פתח הוא נדהם. זה בחינה יותר גדולה מיום הכפורים, כל חתן וכלה נמחלים כל העונות שכל כל המסבים של כל המשתתפים. שהחתן הוא אמה עלאה כמו כל יום כפור זה אמה עלאה. וכל עונתי, וכל הנלוים אליו, כל מי שבא להשתתף בשמחה של חתן

מראי מקומות והערות

בנות ציון במלך שלמה" היינו חתן שדומה למלך ומתחלה היה רק פלג גוף וכלשנשא אשה נקרא מלך שלם" בעטרה שעטרה לו אמו" היינו שהחתן נעשה בחינת אמה עילאה שמוחלין לו כל עונותיו ולכל הנלוים אליו והיא עטרה שעטרה לו אמו על דרך תבא אמו ותקנח את בנה ואימתי הוא בימי חתונתו, ויש בזה סוד עמוק כי ביום הכפורים שהוא סוד אמה עילאה יש בו חמישה תפלות ובהתן יש בו חמישה קולות קול ששון וגו' והוא בחינה יותר גדולה מיום הכפורים והבן ולכן גם בן אל יתערב זר בשמחתו כי נעשה מן זר אור והבן כל זה כי הדברים עתיקין:

¹⁵ דגל מחנה אפרים שמות, בא או יאמר "ולכל בני ישראל היה אור במושבתם". אור גימטריא ר"ז והוא על דרך (עירובין ס"ה). נכנס יין יצא סוד שהוא מרמז על עולם הבינה שהוא עולם התשובה שהוא אמה עילאה והיינו כי בכל ימות השנה יש בו זר לבן הוא רז והיינו ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד אומרים בלחש אבל ביום הכפורים נתגלה חמישה פעמים אור ונכנס יין שהיא אמה עילאה ויצא סוד ונעשה מן רז אור לבן אומרים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד בקול רם ולבן אצל שמחת חתן וכלה הוא גם בן אל יתערב זר בשמחתו כי (שיר השירים ג, י"א) "צאנה וראינה

חוספות ממורינו הרב שליט"א

ומיד יאמר בפיו ובלבבו שיותר יהיה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל מהרגשת תענוג גשמי הנה שהוא מהצרעת משכא דחוניא, וכפי יאמר. וראיה לדבר שיותר יהיה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל שאפילו היו חוטפין אותו רוצחים באמצע אכילה והיחוד הקדוש לעשות לו הענינים קשים הייתי משמח את עצמי על קידוש השם יתברך יותר מתענוג גשמי הנה, אך יותר שיהיה דובר אמת בלבבו ושהיה אז בשעת מעשה תקוע על לוח לבו בתוכיות ובפנימיות הלב באמת גמור, ולא ישטה את עצמו להיות בגונב דעת עליונה חס ושלום.

שבחי הר"ן יז

גם אמר שהזיווג של הצדיק האמת, קשה עליו ענין זה. ולא די שאין לו שום תאוה כלל, כי אם אדרבא יש לו יסורין מזה ממש כמו יסורי התינוק בשעת מילה. כי ממש יסורין אלו יש להצדיק בשעת זיווג ויותר מזה. כי התינוק אין לו דעת, על כן אין היסורים שלו גדולים כל כך, אבל הצדיק שיש לו דעת יסוריו גדולים מהתינוק. וזה הנה אצלו דבר פשוט ואמר שכל אדם יכול לזכות לבוא למדרגה זו. וכפי הנראה מדבריו היה שקדשתי של עצמו גבה עוד יותר ויותר.

צעטיל קטן

מרבנו הרב רבי אלימלך מליזענסק זצוק"ל זיע"א

אלה הדברים אשר יעשה אותם האדם וחי בהם:

א. בכל עת ורגע שהוא פגוי מן התורה, ובפרט שהוא יושב בטל לבדו בחדר או שוכב על מצתו ואינו יכול לישן, יהיה מהרהר במצות עשה זו של ונקדשתי בתוך בני ישראל, ודמה בנפשו ויצויר במחשבתו כאלו אש גדול ונורא בוער לפניו עד לב השמים, והוא בשביל קדושת השם יתברך שוכר את טבעו ומפיל את עצמו להאש על קידוש השם יתברך, ומחשבה טובה הקדוש ברוך מצרפה למעשה, ונמצא שאינו שוכב ויושב בטל, רק מקיים מצות עשה דאורייתא.

ב. בפסוק ראשון של קריאת שמע ובגובה ראשונה של שמונה עשרה יהרהר בנזכר לעיל, ועוד יכוין אם יענו אותו כל אומות העולם בכל ענינים קשים ונפשמו עורו מבשרו להכחיש חס ושלום ביחודו, יסבול כל היסורים ולא יודה להם חס ושלום, ויצויר בדתו ומחשבתו כאלו עושין לו בנזכר לעיל, ובזה יצא ידי חיוב קריאת שמע ותפלה כדון.

ג. גם בשעת אכילה והיחוד הקדוש יכוין בנזכר לעיל, ובשיתחיל להרגיש תענוג גשמי יצויר במחשבתו בנזכר לעיל, ומיכה

ביכורים

ש'אחר ספר המצוות ד) שעל כל יחיד ויחיד יש חיוב לכבוש את ירושלים, אומר החסד לאברהם אפלו לטבע בים, אפלו להטבע, העקר לעלות לארץ ישראל, לא משנה. החסד לאברהם במעון השלישי, מעון הארץ אומר אדם חייב לעלות לארץ ישראל, אפילו שהוא יודע ש'יטבע בים, יודע ש'ימכרו אותו לעבד?

הכסופים הפשוטים שהיה פעם לכל יהודי, כל הכסופים הכי פשוטים, הגעגועים הפשוטים, לירושלים, לעלות לרגל, הכסופים הפשוטים שלכל יהודי היה זה. אדם בא הבייתה יושב עם אשתו, שרים שירים, געגועים על ירושלים, עליה לרגל,

פעם כל הכסופים היה לעלות לירושלים, לעלות לרגל, "סלינו על פתפינו, ראשנו עטורים". כל הכסופים של היהודים הפשוטים, התמימים, איי פראסקייט, רבי נתן לפני ש'נפטר אמר איי פראסקייט, איי פראסקייט שלמדתי והתפללתי כמה ש'צריך אבל אני לא יודע אם התנהגתי בפשיטות כמו שהרבה אמר, הכסופים הפשוטים של יהודים, וחילונים, זה שיר ש'חברו אותו חילונים, אבל מלא כסופים, מהעמק, מהגליל, מיהודה, מכל המקומות רק נכספים רק לירושלים, הכסופים של כל יהודי זה היה ירושלים, לא היה שום דבר אחר בראש, כל יהודי הכי חלוני רק כסף איך מגיעים לירושלים, איך.

2 [-]אסף את כל המכתבים, באחד המכתבים נכתב מאחד מהאי כותבים, אני שלשה שנים בשבי, אתם מוכרחים לשחרר אותי, כל אגיה שהיתה נוסעת היו כלם הולכים לעבדים, אנשים לא היו מגיעים לארץ ישראל, הרופא והמנהיג רבי שמואל הלר לקחו לו שתי אחיות, ואבא שלו הלך לחפש אותם כל החיים, רואים אגיה, רואים נלדות לוקחים אותם לשפחות, לאיזה שיח, לאיזה אדם חשוך בנים, כמו שלקחו את גלדי תימן.

כמו שאומר הרמב"ן (שכחות הרמב"ם) 1 זה ש'רנו בגיל 5-6 עד 10 ש'רנו את זה, אחרי זה כבר עברנו לבית ספר אחר אבל היינו שרים ומביאים בכורים ומביאים סלים עם פרות עם תמרים עם ענבים עם רמונים.

ההמשך בעמוד 7

התחיל להגיד את הדרשה של שלש סעודות, כשאני הגעתי מחיפה פעם אחת באוטובוס, ואז הוא אמר ש'דבר ראשון זה למוד גמרא, אם אדם לא לומד גמרא לעולם לא יהיה לו שלום בית, אשתו תפיל, כי הוא לא לומד גמרא אז המוח לא בנוי, הילד נוצר מהמוח של האיש, אם האיש לא לומד גמרא אין לו

ר' יונתן אייבשיץ - כ"א אלול
היום זה היארצייט של רבי אליהו לופיאן הרב של הרב, שלוש וחצי שנים למדתי אצלו, הוא היה הרב הכי גדול, כזה רב כבר לא יהיה עד ימות המשיח, כשהוא היה אומר דרשה שמעו את זה ש'ני קילומטר, הגעתי לתחנת האוטובוס במוצאי שבת הוא כבר

ההמשך בעמוד 6

אהבת ישראל

אם היה אהבה אמתית ביציאת מצרים לא היה קורה שמיישהו רוצח את השני, זה לא יכול להיות שיהודי ירצח יהודי, יש פה פגם באהבת ישראל של כל עם ישראל, אם רואים מקרה של רצח יש פה פגם בכל האהבת ישראל, אם היה אהבת ישראל בשלמות לא היה רצח, כל מי שרצח בן אדם מקבל מרצדס מהכהן גדול, מקבל עגלה עם ארבעה סוסים, למה? כדי שלא יתפלל על הכהן הגדול שימות, כתוב שהרוצח צריך לגלות מביתו ולשבת בעיר מקלט "עד מות הכהן הגדול" (במדבר לה, כה). כל רוצח התפלל שהכהן הגדול ימות.

היום כ"ב אלול שבועה ימים לפני ראש השנה, עכשיו מתקנים את כל השנה, את כל הגלגולים, "קערת כסף אחת שלשים ומאה" (במדבר ז), הנשיאים מביאים קערת כסף לתקן את החטא של אדם הראשון שחי 930 שנה, קערת (770) כסף (160 = 930), מביאים קערת כסף שזה תקונים לכל השנים של אדם הראשון, "כפר לעמך ישראל" (דברים כא, ח), כשמיביאים עגלה ערופה כתוב "כפר לעמך ישראל", אומר הספרי מיציאת מצרים, אומר האבן עזרא

לזכות לאהבת ישראל

זרפם לעולם, בפרט את הדרך של צדיק הדור שהוא חי וקיים לעולם, שכל נשמה של כל יהודי ויהודי זה חלק אלוך ממעל, ואם יהודי פוגע ביהודי שני או מביט עליו בעין רעה מיד הוא עצמו מתרחק מה' במלארדים של שנות אור, כי מי ששונא יהודי מפריד עצמו מה' יתברך לעולם, ולכן רבונו של עולם זכנו לא לשנוא שום יהודי אפילו במחשבה או בלב חס ושלום, רק תמיד נקים את הפסוק "ואהבת לרעך כמוך" בשיא השלמות, שנאהב את השני יותר ממה שהנני אוהב את עצמי, ונדע שאין שום חסרון בשום יהודי בעולם, ואם אני רואה חסרון, זה רק חסרון שלי שמשתקן בחברי.

רבונו של עולם כל יכול, זכני לא לשנוא שום יהודי חס ושלום, ולא לראות שום רעה בשום יהודי, כי כל יהודי ויהודי הוא עץ השדה, כמו שנאמר "כי האדם עץ השדה", וכל יהודי הוא פרח וצמח קדוש, כמו שכתוב בפרשה "כי תבאו אל הארץ ונטעתם כל עץ", "לא תלך רכיל בעמך ולא תעמד על דם רעך". רבונו של עולם כל יכול, זכנו לעבוד אותך באמת ובתמים, אבות ובנים, ונזכה אנחנו וכל דורותינו וכל דורותינו, לאהוב כל יהודי ויהודי בלב ונפש בכל רמ"ח אברינו, כמו שראינו מבני עמינו, שאם סטו כחוט השערה מהתורה הקדושה, מיד אבדו את

צניעות

את כל החטאים של כל הדורות, וזה הספור שעכשיו מתקנים את הכל מחטא אדם הראשון, "קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה" לתקן את המאה שלשים שנה, גם קערת (770) כסף (160) זה 930 דהיינו שזה בא לכפר גם על כל ימי אדם הראשון שחי 930 שנה, כי אדם הראשון לא הוריד תורה, ה' רצה להוריד תורה אבל הדור לא רצה - דור המבול, "ויאמרו לאל סור ממנו ונדעת דרכיך לא תפצנו" (איוב כא, יד), ה' דבר עם הנביאים של אותו דור כמו מתושלח למך - שחי 777 שנים.

קמחית זכתה שכל הבנים היו כהנים גדולים, איך זה יתכן? כי בחיים היא לא גלתה את שיערה (יומא מ"ז ע"א), מי שלא מגלה שיערה זוהי לכהנים גדולים, כי לגלות שיערה זה החטא הכי גדול, לכן גוזרים את כל השערות, כל שיערה שמגלים זה פגם בילדים, הילדים לא יהיה להם יראת שמים, יהיה פגם ביראת שמים שלהם, בפרט בדור הזה שזה תקון לכל הדורות לכל הפגמים, אפלו חנה היתה צריכה לתקן את החטאים של רחב, כל אחד צריך לתקן

ר' שלמה וועקסלער

של פעם לא ידעו פלום מהשני, לא ראו לא ידעו לא שמעו, אם אדם הולך לראות מה קורה אצל השני הוא כבר לא חסיד ברסלב, וגם לא חסיד טולנא וגם לא חסיד טשערנוביל וגם לא חסיד ויזניץ וגם לא חסיד טריסק ולא קרלין סטולין, שום דבר לא, אדם לא צריך להסתכל מה קורה עם השני, הוא רק אחראי על הילדים שלו לא יותר מזה, מה אתה רואה מה קורה אצל השני? איך זה קורה בכלל? שהשני ישבור את הראש, מה זה הענין שלך?

רבי שמשון בארסקי בא לר' שלמה וועקסלער לזמנים נוראים, הוא היה אצלו איזה חודש חודשים, אנשים באו לחדש אחד וחדש, לזכות לפחות להיות בארץ ישראל, והשכן שלו היה מחלל שבת בעיר העתיקה, אז הוא אמר לרבי שלמה וועקסלער למה אתה לא אומר מלה לשכן שלך? ענה לו ר' שלמה וועקסלער בכלל לא ידעתי שהוא מחלל שבת, אתה גלית לי, גלית לי את הסוד, גלית לי את אמריקה, חסידי ברסלב

מת, אז המח שלו זה מים אז הילד לא יכול להולד ממים, אצל יעקב כלם - כל הכבשים כששנתו בשקת והסתכלו על המקלות נולדו ממים, יעקב אבינו ידע איך ללדת ממים, אבל חוץ מיעקב אבינו אף אחד לא מסגל ללדת ממים, לכן חתן וכלה זה בריאה חדשה, כתוב מרים ואהרן דבר כזה זה לא היה מבריאת העולם, כזה צרוף מרים הנביאה ואהרן הכהן הגדול זה אח ואחות, פי כל השדוכים זה אח ואחות, "אשת ח"ל מי" ימצא" (משלי לא, י) ראשי תיבות אחים.

ולכן אהרן היה לומד רק גמרא כל היום בלי הפסקה, 20 שעות גמרא, ואדם צריך ללמוד את זה עם אשתו, להתחיל מל"ד בסוטה שהמים נעמדו 300 מיל לגבה בגבה של חללית, והכהנים עפו באויר פי הכהן הוא נקרא אהרן על שם אהרן הכהן, אהרן הכהן יכול לעוף באויר, החתן בשבעת מי המשטה יכול לעוף באויר, אם הוא ילמד גמרא הוא יעוף באויר, אחרי שאדם לומד גמרא הוא יכול לעוף באויר, פי הגמרא זה הכל שמות של ה', בגמרא יש את כל הסודות שבעולם, אין סוד שאין בגמרא, לכן פשאדם לומד גמרא נפתחים לו כל שערי שחק, כשהאשה מדליקה נרות בליל שבת זה שער החמשים שער השחקים. במולד נפתחים כל הדלתות, פי בבית המקדש הכל נפתח במולד, איך ידעו את המולד? פי הכל היה נפתח, נפתחים כל השערים, שער החמשים.

בכ' אלול נפתח שער החמשים ממש, וכ"א זה כפר היארצייט של ר' יהונתן איבשיץ שזה הדבר הכי גבוה שהיה בעולם, פי הוא היה הנכד של משה רבינו, קראו לו יהונתן על שם הנכד של משה רבינו, הוא היה ממש הנכד, לכן הוא ידע את כל התורה בעל פה. מגיל 4 הוא כבר ידע את כל התורה בעל פה, פי מי שזוכה להיות הנכד של משה רבינו זה הכי גבוה, נפתחים לו כל שערי שחק, כל שערי השחקים, כל חמשים השערים.

שמירת הברית

רת הברית, שהזרע שלו יהיה קדוש וטהור שיצאו ילדים קדושים "ומי שהוא בבחינת מ"ן מתיקין אזי דבוריו מתוקים וטובים" כל מלה מתוקה וטובה "וכשיוצאים מפיו ומ" שמיע לאזניו כמו שאמרו השמע לאזנך מה שתוציא מפין אזי נכנסים מתיקות המיין לתוך עצמותיו בבחינת ו"שמועה טובה תדשן עצם" התפלה זה שמועה טובה התפלה זה הבטחות, כל התפלה זה הבטחות וכשהעצמות מרגישין מתיקות הדבורים ואז אוכל את זה האריה שבמרקבה, צריך לראות שהאריה שבמרקבה יאכל את התפלה, כי אצל נח האריה שבר לו את הרגל הוא פגם בחלק של האריה כי צריך להתפלל על האריה שבמרקבה שירד ויאכל את הקרבן את התפלה.

על ידי הברית ה' בורא שמים וארץ חדשים. "בראשית" זה אותיות אש ברית, אדם צריך להיות שהוא יהיה מוקף באש, ברגע שהתינוק מהול באותו רגע הוא מוקף באש לכן הרב"ה אומר "הצילה מחרב נפשי מיד כלב ויחידתי" שעל ידי הברית הוא נצל מקלפת כלב ועכשיו צריכים להנצל מקלפת כוש, ברגע שאדם פגם בברית הוא כבר לא יכול להתפלל, אדם לא יכול להתפלל כי הוא פגם בברית כי העבודה של האדם זה להתפלל, אדם צריך להתפלל מהרגע שהוא נולד והוא צריך להרגיש שכל מלה זה מתוק מדבש מ"ן מתיקין זה בחינת מ"ן דזכנו. אדם צריך שיהיה לו זרע קודש שמי

המשך קדושת התורה

הקלות והפכות לברכות

אנחנו עכשיו קוראים "כל חלי וכל מכה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת יעלם ה' עליך" (דברים כח, טו) - ה' מעלים - אומר הזוהר חדש (פרשת פי תבוא) יעלם לא לשון העלאה אלא לשון העלמה שיעלים את זה, מי שלומד פרשת פי תבוא שום מחלה לא תהיה לו, הרפואה לכל המחלות זה לקרא כל שבוע פרשת פי תבוא, לפחות פעם אחת בשבוע, בשבת לכל הפחות, ולדעת שכל הקלות שקוראים אותם הם לא יחולו, לכן אנחנו קוראים את זה בפרשה "ויפה ה' אלקיך לך את הקלה לברכה פי אהבך ה' אלקיך" (שם כג, ו), כל קלה מתהפכת לברכה.

יושבים ביחד ושרים³. כל יהודי יש לו שירי געגועים לה', געגועים לרגל, געגועים לירושלים, געגועים הפשוטים. הרב"ה אמר איי פראסקייט, ר' נתן אמר אני למדתי התפללתי אבל אני לא יודע אם קימתי את הפראסקייט, כל הענין זה להיות יהודי פשוט, פראסקייט.

3 לאט לאט יהיה דיסקים בשובו בגנים, מכל השירים ששרים פה, תוכלו לשמוע. לא כל מיני שירים של כל מיני זמרים, לא יודעים על מי הם שרים, ועל מה הם שרים, לא יודעים כלום. אנשים אהבים לשמוע משהו מתנגן להם באוזן, אבל לא יודעים על מה שרים, ולמה שרים, ובשביל מה שרים.

יארצייט המהר"ל

כְּמוֹ פְּעֵרְלָה שְׂמֵכְרָה כְּעֵכִים – בְּיִגְלָאךְ, וְחֹטֵף מִמְּנָה פֶּרֶשׁ כְּעֵן וְדֵהר הַלְּאָה, וְרִדְפָה אַחֲרָיו פְּעֵרְלָה שְׂיַחֲזִיר אוֹ שְׂיִשְׁלֵם אֶת מָה שְׂלַקְחָה, וְיִהְיֶה כְּרֵאוֹת הַפֶּרֶשׁ שְׂאִינָה חוֹדְלֵת מִלְרִדְף אַחֲרָיו, הַשְּׁלִיךְ עָלֶיהָ אֶכָּף שְׂשֻׁלל בְּאַחַת מִמְּלַחְמוֹתָיו, בּוֹם, הִיא קְבֵלָה לְתוֹךְ הַפְּרָצוֹף אֶת הָאֶכָּף, פֶּתְאוּם הִיא שׁוֹמֵעַת צְלִילִים שֶׁל דִּינָרֵי זָהָב, הִיא רוֹאָה שְׁנֵהֶיָה חוֹר בְּאֶכָּף, וְנוֹפְלִים דִּינָרִים עַל הַרְצָפָה, עַל הַכְּבִישׁ, מִיָּד הִיא אֲסָפָה, זֶה סוּד, לֹא מְגַלִּים אֶת זֶה לְכָל אֶחָד, לֹא מְרִשִׁים לְגִלוֹת, לֹא לְשׁב"כ וְלֹא לְאִינְטֶרְפּוֹל, בְּקִצּוֹר הִיא קְבֵלָה אֶת זֶה לְתוֹךְ הַפְּנִים, וְאִזּוֹ הַשְּׁדוּךְ חֲזָר בְּרוּךְ ה', כִּי הַמְּהַר"ל אָמַר שֶׁהוּא לֹא מְבַטֵּל שְׁדוּכִים, כֵּן כֶּסֶף לֹא כֶּסֶף אוֹתוֹ לֹא מְעַנְנֵן, הוּא יָדַע אֶת כָּל הַש"ס בְּעַל פֶּה, י"ב אֲזִיר הַיֵּאֲרָצִיט שְׁלוֹ, זֶה יֵאֲרָצִיט חֲשׁוֹב מְאֹד, צָרִיךְ לְשָׁמֹר אוֹתוֹ. ח"י בְּאֶלּוֹל עוֹד שְׁלוֹשִׁים יוֹם זֶה כְּבֵר הַמְּהַר"ל שְׁנַפְטֵר בְּשִׁנַּת ש"ס"ט, הוּא חֵי תִשְׁעַ עֶשְׂרֵה שְׁנָה פְּחוֹת, (נִרְאָה הַכּוֹנֵה שְׁחֵי מֵאָה שָׁנָה פְּחוֹת תִּשְׁעַ עֶשְׂרֵה הֵינּוּ שְׁמוֹנִים וְאַחַד שָׁנָה) תִּשְׁעַ עֶשְׂרֵה זֶה בְּדִיוֹק

המלחמה באוקראינה

האוקראינים פגעו במפעל מיקרו-שבבים רוסי בלב מכונת המלחמה של פוטין

תקיפות מל"טים הרסניות פגעו במפעל המיקרו-שבבים הרוסי בלב מכונת המלחמה של פוטין. אחד ממפעלי המיקרו-אלקטרוניקה הגדולים ברוסיה ניזוק בצורה מאד קשה

ראש ממשלת הונגריה: "טראמפ הוא האיש להציל את המערב"

רה"מ הונגריה ויקטור אורבן אומר בראיון כי "טראמפ הוא האיש להציל את המערב". הוא הבהיר כי "התקווה שאוקראינה תנצח את רוסיה אינה רק אי הבנה. זה שקר. זה בלתי אפשרי", אמר המנהיג ההונגרי בראיון

אוקראינה שחררה שטח נוסף ומקווה להגביר את קצב השחרור

אוקראינה שחררה את רובוטיין ומקווה להגביר את קצב השחרור באזורים שמעבר לביצורים הרוסיים. בימים הקרובים ניתן יהיה לעקוב ולבחון האם אוקראינה אכן מצליחה להגביר קצב ולשחרר שטחים בהיקפים משמעותיים יותר

יש זין ויש זיין

האלוף (מיל): "המערכת של חיזבאללה כבר פרוסה בשטח"

אלוף (מיל) גרשון הכהן הזהיר כי "מערכה קטנה של יומיים יכולה להפוך מהר למלחמה". לדברי הכהן, חיזבאללה כבר די פרוס בשטח הגבול. "יש לו מערכת הכנות שידועה לנו. צה"ל בהחלט לוקח ברצינות את האיום"

השגריר: "אנחנו הכי קרובים למערכה בלבנון מאז 2006"

69% מהדמוקרטים: בידן זקן מדי לכהונה שנייה

חיילי וגנר זועמים על פוטין: בית הקברות כוסה במלט

חייליו של ראש וגנר שמת שבוע שעבר בהתרסקות מטוסו, זועמים על פוטין שלדבריהם נתן הוראה לכסות במלט בית קברות מלא בלוחמי הקבוצה. פוטין הואשם בביצוע טיהור 'סטליניסטי' של קבוצת וגנר

דיווח: ימיו של פוטין כנשיא ספורים: החל תהליך בחירת נשיא מחליף

דיווח כי ימיו של פוטין כנשיא ספורים, שירות הביטחון של רוסיה התחיל לבדוק מי יוביל את המדינה בצורה הטובה ביותר אחרי ולדימיר פוטין - וחושף את היקף כוחו של הארגון

שר החינוך של איראן: באיראן יש כ-9 מיליון אנאלפביתים מוחלטים" רוסיה קוראת למשטר אסד לגרש את לוחמי מיליציות ווגנר מסוריה

צבא ארה"ב קונה 3 סוללות נוספות של "כיפת ברזל" הישראלית <<<

>>>אוקראינה תייצר או תרכוש עד 200,000 כטב"מים עד סוף השנה הנוכחית

נמל התעופה הבינלאומי בחאלב הותקף בעלות השחר של יום שני השבוע, פעם שלישית השנה. מה שהוביל לנזק מהותי למסלול הנחיתה של השדה, והוציא אותו מכלל שירות

תקיפה ישראלית המתבצעת כה קרוב לבסיס הרוסי המרכזי בסוריה המוגן ע"י סוללות אס-400 ואס-300 ומכ"מי הגילוי העוצמתיים שלהם יכולה להעשות רק במתן הודעה מראש לחפ"ק הרוסי בסוריה. וכך זה ככל הנראה נעשה.

**נאס"א בשיתוף בואינג: מניו יורק ללונדון
בפחות משעה וחצי <<<**
שתי החברות יפתחו מטוס נוסעים על קולי
במהירות כ-3,000 מייל לשעה

**>>> הצי האמריקאי רוצה נשק
לייזר מהר**

אדמירל ג'ון אקילינו, מפקד פיקוד אינדו-פסיפיק: "אם היכולות קיימות וניתן לספק תוך 18 עד 24 חודשים, אני מוכן לקלוט"

לאחר שנה וארבעה חודשים, השלטונות במצרים סיימו את שיפוץ בית הכנסת אבן עזרא בקהיר, מבתי הכנסת הקדומים במצרים ובעולם, היכן שנשמרה הגניזה הקהירית המפורסמת. רה"מ מצרים, אל-מדבולי, הגיע בעצמו לטקס הפתיחה המחודשת של בית הכנסת עם שר העתיקות והתיירות, השר לפיתוח מקומי ומושל מחוז קהיר

>>>>דיווח כי אוקראינה תקפה השבוע את רוסיה באמצעות מלטי"ם חד פעמיים עשויים מקרטון מתוצרת אוסטרליה. המלטי"ם יכולים לשאת מטען של 3-5 ק"ג למרחק של עד 120 ק"מ.

תולעת חיה שמופיע בנחשי פיתון באורך 8 ס"מ נשלפה ממוחה של אישה. הרופאים שמעולם לא נפגשו בתופעה הזויה שכזאת אומרים שכנראה הגיע למוחה מעלים שנהגה ללקט ולאכול .

מעלה הצדיקים

שיעור הרב ברלנד
שליט"א תשע"ו בדרום
אפריקה
ירד השבוע לדפוס
יופיע בעוד כחודש

